

HAILUODON KUNTA

TALOUSARVIO 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA

2023 - 2024

TALOUSARVION KÄSITTELY:

Elävä saari valiokunta 2.11.2021 § 38

Kunnanhallitus 23.11.2021 § 342

Kunnanvaltuusto 14.12.2021 § 86

Sisällysluettelo

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2022	4
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	4
1.3 Vaalit.....	7
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa.....	7
1.5 Kehittämistoiminta.....	9
1.6 Väestö.....	12
1.7 Työpaikat ja työllisyys	15
1.8 Yhdyskuntarakentaminen	17
1.9 Henkilöstö	17
1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	19
2 KUNTASTRATEGIA.....	21
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ.....	22
4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS.....	23
4.1 Hintojen muutokset	24

KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	25
5.1 Elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet	26
5.2 Määrärahojen sitovuus.....	27
5.3 Toimielinten toiminta ja talous.....	28
5.4 Hallinnon tukipalvelujen toiminta ja talous	33
5.1 Sote saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	37
5.2 Oppiva saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	41
5.3 Elinvoimainen saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	45
6 TULOSLASKELMA	48

INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

7 Investoinnit.....	55
8 Rahoituslaskelma.....	63

TYTÄRYHTEISÖT

9 Hailuodon Vesihuolto Oy	65
---------------------------------	----

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2022

Vuonna 2022 Hailuoto toteuttaa kunnan kokonaistilannetta vakauttavia ja uudistumista edistäviä toimia.

Uusi kunnanvaltuusto linjaa Hailuodon kuntastrategian päivitykset sekä käynnistää kärkitoimenpiteet. Maapoliittisten linjausten päivittäminen on yksi tärkeimmistä. Johdonmukaisella ja pitkäjänteisellä maapolitiikalla turvataan kunnan hyvä ja tavoitteellinen yhdyskuntarakenne, jolle Hailuodon tulevaisuus voi rakentua.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 2023 on huomioitu kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa. Jatkossa kunnan tulee kuitenkin tehdä linjauksia ja käytännön toimia ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kaiken ikäisten asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin ja liikunnan keinoin on jatkossa entistä tärkeämpää. Tämä voikin olla laajempikin kehittämismahdollisuus Hailuodolle.

Valtio valmistelee myös maankäyttö- ja rakennuslain ja luonnonsuojelulain uudistusta. Työllisyyspalvelujen siirtoa valmistellaan kunnille vuodelle 2024. Hailuodon kiinteän yhteyden valmistelu etenee, ennakoivien kuntatoimien konkretisointi on tärkeää taloussuunnitelmakaudella.

Vuoden 2022 talousarvion laadinnassa on huomioitu virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin varautuminen. Talouden raami 2022 ja talousarvion laadinnan tavoite oli 0-tulos. Tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus osoittaa +23 033 euron tulosta. Korona luo kuitenkin vielä yleistä epävarmuutta talouteen ja kuntatalouteen. Kunnissa on jatkossakin tarvetta tuottavuutta ja tehokkuutta lisääville rakenteellisille uudistuksille. Investointiraami on pidetty tiukkana ja investointien määrä on suoraan suhteessa vuosikatteeseen. Talousarvioesityksen 2022 vuosikate on 580 195 € ja investointien menoesitys 333 905 €.

Hailuotoon vie myös vuonna 2022 luonnon ja kulttuurin tie.

Luonnon ja kulttuurin tieltä löytyy Hailuodon merellisyys, luonto, kulttuuriympäristö sekä rikas paikallishistoria ja perinteet. Omista vahvuuksista ja erityislaatuudesta syntyy tulevanakin vuonna uutta, jonka voi kokea vain Hailuodossa!

19.11.2021

Maarit Alikoski
Kunnansihteeri
Va kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-epidemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Valtiovarainministeriön talousennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän 2021 ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokote kattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää talousennusteen epävarmuutta.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kuntatalouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

Julkisyhteisöt yhteensä

Covid-19 epidemia kasvatti julkisen talouden alijäämän suureksi viime vuonna. Jukista taloutta heikensivät talouden taantuma sekä monet epidemian vuoksi toteutetut tukitoimet. Taantumien jälkeinen ripeä talouskasvu kohentaa julkista taloutta kuluvana vuonna, mutta julkisen talouden alijäämä pysyy suurena. Talouskasvu ja epidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien voimakas vähentyminen vahvistavat julkista taloutta vielä 2022. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen jälkeen yhä alijäämäiseksi. Siten julkisessa taloudessa vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi viime vuonna 10 prosenttiyksikköä korkeammalle tasolle kuin ennen kriisiä. Velkasuhteen kasvu hidastuu ensi vuonna, mutta kiihtyy sen jälkeen uudelleen nousten reiluun 73 prosenttiin vuosikymmenen puolivälissä. Julkinen velkasuhde on jäämässä huomattavasti korkeammalle tasolle kuin viime vuosikymmenen lopulla.

Valtionhallinto on kantanut suurimman osan epidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Valtionhallinto onkin julkisen talouden alasektoreista alijäämäisin. Valtion toteuttama aktiivinen finanssipolitiikka elvytti taloutta viime vuonna ja ylläpitää taloudellista aktiviteettia myös kuluvana vuonna. Valtionhallinnon alijäämä pienenee ennustejaksolla talouskasvun sekä päättävien tukitoimien siivittämänä.

Paikallishallinnon rahoitusasema kääntyi hieman ylijäämäiseksi viime vuonna. Tämä johtui pitkälti valtion mittavista tukitoimista. Tänä ja ensi vuonna paikallishallinnon rahoitusasema on jälleen alijäämäinen. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia, menopaineita. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisenä. Alijäämä johtuu mittavista investoinneista.

Työeläkelaitosten ylijäämä supistui viime vuonna merkittävästi väliaikaisen työeläkemaksun alennuksen sekä pienentyneiden maksu- ja omaisuustulojen vuoksi. Työeläkelaitosten rahoitusasema palautuu väliaikaisen maksualennuksen päättymisen myötä sekä työllisyyden kohenemisesta seuranneen vahvan maksutulokehityksen johdosta. Ylijäämä jää tulevina vuosina kuitenkin maltilliseksi, koska eläkemenojen kasvu jatkuu ja hyvin alhainen korkotaso hidastaa työeläkelaitosten omaisuustulojen kasvua.

Muut sosiaaliturvarahastot kääntyivät alijäämäiseksi viime vuonna. Rahoitusasemaa heikensivät runsaat lomautukset, työttömyyden lisääntyminen ja työttömyysturvaan tehdyt väliaikaiset laajennukset. Muiden sosiaaliturvarahastojen tilannetta helpottaa tänä ja ensi vuonna työttömyysvakuutusmaksun korottaminen. Myös työttömyys alenee ensi vuodesta alkaen, mikä vahvistaa muita sosiaaliturvarahastoja.

Julkisyhteisöjen menoaste eli menojen suhde BKT:hen nousi viime vuonna nopeasti. Menoaste alenee ennustejaksolla, kun määräaikaiset tukitoimet päättyvät ja työttömyyteen liittyvät menot pienenevät. Veroaste eli verojen ja veroluonteisten maksujen suhde BKT:hen laski viime vuonna ja nousee taas kuluvana vuonna, kun verotulot kasvavat taantumasta toipuessa nopeampaa kuin BKT. Myöhempinä vuosina veroaste alenee, koska välillisten verojen tuotto kasvaa BKT:tä hitaammin.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit linkittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Covid-19-epidemian mahdolliset uudet virusmuunnokset voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta hidastuneen talouskasvun ja epidemiaan liittyvien menojen mahdollisen uuden kasvun myötä.

Valtionhallinto

Valtionhallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna voimakkaasti covid-19-epidemian seurauksena. Kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan rahoitusasema oli v. 2020 peräti 13,1 mrd. euroa eli n. 5,5 % suhteessa BKT:hen alijäämäinen.

Talouden voimakas supistuminen viime vuoden keväällä on heikentänyt valtiontaloutta suhdanneautomatiikan aiheuttamien menojen kasvun ja tulojen supistumisen kautta. Myös päätösperäiset menolisäykset ovat heikentäneet valtionhallinnon rahoitusasemaa merkittävästi.

Talouden elpymisestä huolimatta valtionhallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan tänä vuonna 10,4 mrd. euroa eli n. 4,2 % suhteessa BKT:hen alijäämäinen. Päätösperäisiä menoja on kasvattanut hallituksen toteuttama aktiivinen finanssi-politiikka. Pääministeri Marinin hallitus antoi viime vuoden aikana seitsemän lisätalousarviota. Lisätalousarvioissa on mm. tuettu kuntataloutta sekä päätetty uusista infrahankkeista, joista osa kohdistuu kuluvalla vuodelle. Vuonna 2021 annettuja uusia päätösperäisiä toimia ovat mm. pääomansiirrot, covid-19-rokotteen lisähankinnat ja tuet lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden liikennöintiin. Lisäksi EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) tuo menolisäyksiä etenkin vuosille 2022–2023. RRF:n menolisäykset kohdistuvat investointiavustuksiin, tukipalkkioihin, julkiseen kulutukseen sekä jonkin verran julkisiin investointeihin. Suomen maksuosuus elpymisvälineen rahoituksesta tulee maksettavaksi vuosina 2028–2058.

Menojen kasvamisesta huolimatta valtionhallinnon rahoitusasema paranee tänä vuonna verotulojen suotuisan kehityksen ansiosta. Talouden elpyessä ja työllisyyden kasvaessa valtion saamat välittömät verotulot kasvavat lähes 17 % viime vuodelta. Kotitalouksien ostovoiman kasvu ja säästämisasteen laskeminen näkyvät myös välillisten verotulojen nopeana kasvuna.

Ensi vuonna valtionhallinnon alijäämä pienenee vielä kuluvaa vuottakin voimakkaammin. Menojen selkeään laskuun vaikuttaa se, että etenkin covid-19-epidemiaan liittyvät menolisäykset, mm. yritysten kustannustuet, koronarokotteiden ja pandemian edellyttämien suojarusteiden sekä laitteiden hankintamenot, vähenevät tuntuvasti. Valtionhallinnon rahoitusasema on kohentumisestaan huolimatta yli 7 mrd. euroa alijäämäinen.

Vuosina 2023–2025 alijäämä pienenee edelleen. Investointien taso on ollut poikkeuksellisen korkealla viime vuosina, mutta v. 2023 ne laskevat väyläinvestointien vähentyessä. Vuoteen 2025 ajoittuu puolustusvoimien hankintoja, jotka nostavat investointeja tuntuvasti. Alijäämän pienenemisestä huolimatta valtionhallinnon rahoitusasema on jäämässä ennustejakson lopussa heikommaksi kuin se oli ennen covid-19-epidemiaa.

Paikallishallinto

Kansantalouden tilinpidon mukaan paikallishallinnon rahoitusasema oli v. 2020 tasapainossa ja koheni ennätykselliset 3 mrd. euroa edeltäneestä vuodesta. Kohentumista selittävät covid-19-epidemian vuoksi kuntatalouteen kohdennetut mittavat tukitoimet.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. miljardi euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa kulutusmenojen kasvun kiihtyminen, mikä aiheutuu mm. suojarusteisiin ja

covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen kasvusta, hallitusohjelman tehtävämuutoksista ja kunta-alan palkankorotuksista. lisäksi viime ja kuluvalta vuodelta on kertynyt mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen aiheuttaa ylimääräisiä menopaineita. Syntyneen hoito- ja palveluvelan suuruutta ei pystytä vielä täysin arvioimaan. Kehitysarvioon on sisällytetty EU:n elpymis- ja palautumisvälineestä kohdennettu rahoitus hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkamiseksi sekä vastaavansuuruiset kustannukset vuosille 2021-2022. Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät täysimääräisesti sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille.

Paikallishallinnon vuosien 2022–2025 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2022–2025. Ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2021 tasolla. Painelaskelmassa on huomioitu eduskunnan hyväksymä hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta, joka siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle v. 2023. Hyvinvointialueiden väliaikaishallinto on sisällytetty osaksi paikallishallinnon ennustetta vuoden 2022 loppuun saakka.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu v. 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti, kun määräaikaisten tukitoimien vaikutus pienenee tai päättyy. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät myös hallituksen päättämät tehtävien laajennukset, hoito- ja palveluvelan purku sekä hintojen nousu. Toisaalta sote-uudistus saattaa kannustaa kuntia hillitsemään sote-menojen kasvua. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys sen kustannuskehitykselle. Painelaskelmassa paikallishallinnon ansiokehityksen on oletettu mukailevan koko kansantalouden ennustettua ansiokehitystä vuosina 2022-2025. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä TEM:in ammatibarometrin mukaan työnantajilla on pulaa etenkin terveydenhuollon ja sosiaalityön ammattilaisista, mutta myös varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinneissa on ollut haasteita.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Sekä paikallishallinnon tulot että menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Paikallishallinnon menojen kasvupaine, joka on ollut seurausta vanhenevan väestön kasvavasta hoito- ja hoivapalvelujen tarpeesta, helpottuu sote-uudistuksen myötä. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palveluntarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi. Palvelutarpeen laskun vaikutusta on hieman pehmennetty kehitysarviossa, sillä valmiudet sopeuttaa palvelutuotantoa nopeasti vaihtelevat eri kunnissa.

Paikallishallinnon investoinnit ovat kasvaneet viimeiset 15 vuotta ja kasvu on ollut hyvin ripeää muutaman viime vuoden aikana. Paikallishallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois investointeja 1,2 mrd. euron edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi.

Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista vuoteen 2023 saakka. Sote-uudistuksen seurauksena paikallishallinnolta siirtyy n. 4,6 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille v. 2023.

Paikallishallinto jää painelaskelmassa alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen, mutta alijäämä tasaantuu 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2024-2025. Tämä näkyy myös paikallishallinnon velkasuhteen kasvun hidastumisena.

Hyvinvointialueet

Eduskunta hyväksyi 23.6.2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Uudistusta koskeva lainsäädäntö tulee voimaan porrastetusti. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hyvinvointialueet on eriytetty julkisen talouden ennusteessa omaksi alasektorikseen paikallishallinnosta vuodesta 2023 alkaen. Hyvinvointialueisiin luetaan ennusteessa sote-uudistuksen yhteydessä perustettavien uusien hyvinvointialueiden toiminta, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupungin sote-tehtävät.

Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi hieman alijäämäisiä, noin 0,2 % suhteessa BKT:hen. Alijäämä johtuu sosiaali- ja terveydenhuollon investointien korkeasta tasosta.

Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kehittyy kahtena ensimmäisenä toimintavuonna palvelutarpeen kasvulla lisättynä 0,2 prosenttiyksiköllä sekä maakuntien hintaindeksin ja tehtävämuutosten mukaan. Lisäksi hyvinvointialueet saavat jonkin verran maksutuottoja. Vuonna 2023 sektorin kokonaistulot ovat 26,4 mrd. euroa, josta 90 % tulee valtiolta.

Hyvinvointialueiden menokehitys perustuu palvelutarpeen kasvuun sekä ennakoituihin hintakehitykseen. Arvio investoinneista perustuu sairaanhoitopiirien taloussuunnitelmiin. Pääosa hyvinvointialueiden menoista koostuu sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotantokustannuksista. Vuonna 2023 menoista 25,2 mrd. euroa on henkilöstökuluja tai tavaroiden ja palveluiden ostomenoja.

Hyvinvointialueille aiheutuu aluksi myös muutuskustannuksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäytymisestä. Ennusteessa on oletettu, että ICT-muutuskustannuksista, hallinnollisista menoista sekä palkkojen yhdenmukaistamisesta aiheutuvat muutuskustannukset toteutuvat sote-uudistusta koskevassa hallituksen esityksessä arvioidun mukaisina. Muutostalousten mittaluokkaan liittyy epävarmuutta.

Hailuodon kunnan talous

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara voidaan arvioida taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmiin perustuen. Talouden toteuman vuosikate vuonna 2020 oli 507 550 euroa positiivinen ja tulos -1 728 euroa negatiivinen.

Vuoden 2022 talousarvion laadinnassa on huomioitu virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin varautuminen (1,8%). Talouden raami oli 0-tulos ja se oli myös talousarvion laadinnan tavoite. Kulusäästöjä on tehty mahdollisilta osin omaa toimintaa tarkentamalla. Talouden raamissa linjattiin, että välttämätön lainanotto on mahdollista vain tuloa tuottaviin investointeihin. Talousarvio ei sisällä esitystä uuden lainan ottamisesta.

Hyvinvointialueiden 2023 aloittaminen on huomioitu Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa. Soteuudistuksen ja hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisen myötä Hailuodon kunnalta poistuu ikääntymiseen liittyvien menojen kasvupaine. Jatkossa kunnan on tehtävä linjauksia ja käytännön toimia ennaltaehkäisevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osana perustoimintaa ja kehittämistä. Hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin ja liikunnan keinoin on jatkossa entistä tärkeämpää.

Investointiraami on pidetty tiukkana ja investointien määrä suoraan suhteessa vuosikatteeseen. Talousarvioesityksen 2022 vuosikate on 580 195 € ja investointien menoesitys 333 905 €.

Lainsäädännön muutokset

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää: 1) jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3

momentissa säädetyssä määräajassa. *(ei muutosta nykyiseen)*, 2) jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa *(ei muutosta nykyiseen)*. Tai jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia *(nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate)*;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti *(nykyisin 1 prosenttiyksikkö)*;
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla *(nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä)*;
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 *(nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %)*.

1.3 Vaalit 2022

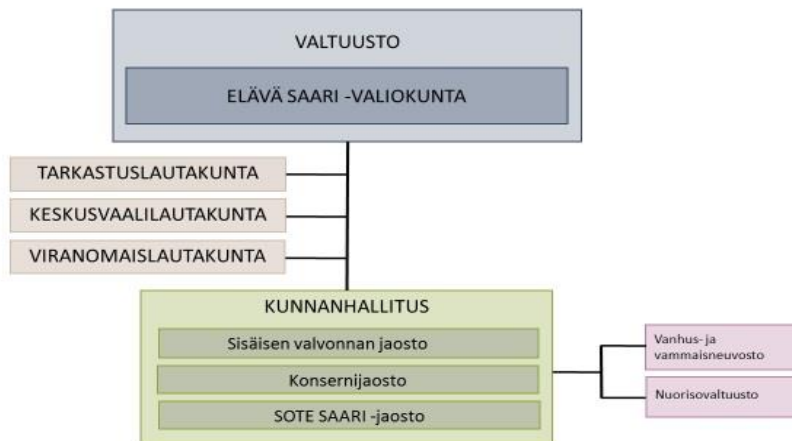
Hyvinvointialueita koskeva lainsäädäntö (611/2021) tuli voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet ja varajäsenet valitaan aluevaaleilla. Vaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset ja vaaleissa on yhtäläinen äänioikeus. Valtuuston toimikausi on neljä vuotta. Aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa vuodesta 2025 lukien. Ensimmäiset aluevaalit toimitetaan kuitenkin erillisinä vaaleina sunnuntaina 23.1.2022. Aluevaalien ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 12.1.-18.1.2022.

1.4 Muutokset kunnan hallinnossa

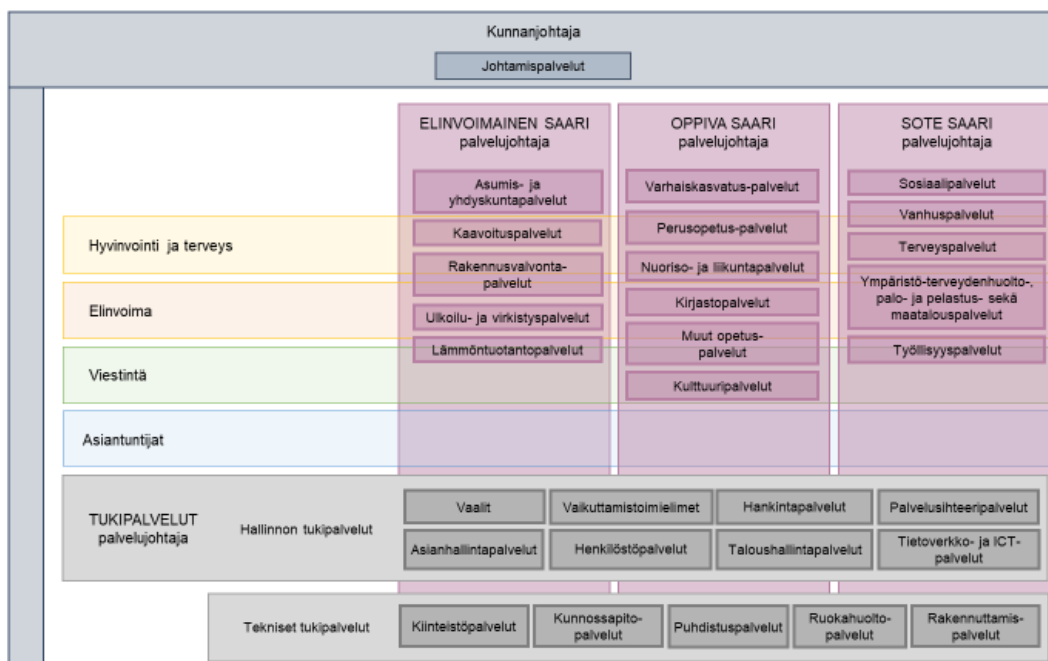
Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.8.2021-31.5.2025. Valtuutettujen lukumäärä valtuustokaudella on 17 valtuutettua. Hailuodon kuntavaaleissa 13.6.2021 valittu kunnanvaltuusto 2021-2025 alla:

Siekinen Teija	valtuutettu, kunnanvaltuuston pj.
Ketola Markku	valtuutettu, 1. vpj
Tuhkanen Kari	valtuutettu, 2. vpj.
Iijana Mikko	valtuutettu
Kalaja Matti	valtuutettu
Loukola Annukka	valtuutettu
Luoma-aho Leena	valtuutettu
Mäkelä Mikko	valtuutettu
Patokoski Ahti	valtuutettu
Parrila Maarit	valtuutettu
Rantasuo Pirkko	valtuutettu
Ronkainen Katri	valtuutettu
Tero Jorma	valtuutettu
Tero Pertti	valtuutettu
Toppi Marjut	valtuutettu
Tuomikoski Mikko	valtuutettu
Vähämetsä Arto	valtuutettu

Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston 10.8.2021 § 34 päätöksellä Teija Siekkinen. Varapuheenjohtajiksi valittiin Markku Ketola (1. vpj.) ja Kari Tuhkanen (2. vpj.) Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Maarit Parrila ja varapuheenjohtajana Mikko Iljana (Kv 10.8.2021 § 34). Kunnan johtoryhmään kuuluvat: kunnansihteeri, va. kunnanjohtaja Maarit Alikoski, perusturvajohtaja Pia Piispanen, sivistysjohtaja Kaija Sipilä ja tekninen johtaja Markku Maikkola.

Kuva 1. Hailuodon kunnan toimielinorganisaatio

Kuva 2. Hailuodon kunnan henkilöstöorganisaatio

1.5 Kehittämistoiminta

Hallinnon tukipalvelut

Dynasty Asianhallinnan päivitysprojekti versioon 10 sekä tiedonohjausjärjestelmään perustuvan tiedonohjaus-suunnitelman käyttöönotto

Asianhallinnan ja tiedonohjauksen päivitys- ja käyttöönottoprosessi käynnistettiin suunnitelmaan perustuen vaiheistetusti 28.2.2021. Asennukset ja osa koulutuksista toteutettiin v. 2021 (TOS 26.2.2021, 1.3.2021, TOJ 17.3.2021, Dynasty 10 25.10.2021, 29.11.2021). Vuoden 2021 organisaatiotilanteesta johtuen jäljellä olevat käyttöönottovaiheet toteutetaan 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Sustainable Resilient Coast, COAST

Sustainable Resilient Coast -hankkeessa (lyhenne COAST) rakennetaan yhteistä ymmärrystä rannikkoalueiden haasteista ja mahdollisuuksista kestävä kehityksen edistämiseksi. Hankkeessa tuotetaan case-alueille toimintasuunnitelmat sekä verkkopohjainen työkalupaketti kestävä kehityksen edistämiseen rannikkoalueilla. OAMK:n luonnonvara-alan ja tekniikan yksikön hanke. Hailuoto hankkeessa case-alueena Suomesta. Toimenpiteet resursoidaan OAMK:n hankebudjetista.

COAST-hankkeessa pohjoinen Eurooppa toimii eräänlaisena maailmanlaajuisena havaintoalueena, jolla osoitetaan, kuinka kestävä kehityksen tavoitteita toteutetaan rannikkoalueilla. Hanketta toteuttavat viisi hankeorganisaatiota Islannista, Suomesta, Pohjois-Irlannista ja Irlannista. Hanke tuottaa uuden alueellisen lähestymistavan ja työkaluja paikalliseen yhteistyöhön. Tärkein niistä on COAST Toolbox for SMART Blue Growth. OAMK:n hanke järjestää kansainvälisen päätöseminaarinsa Hailuodossa 8/2022.

Habitability - elinvoimaiset ja kestävästi asutut saaristo- ja vesistöalueet

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Varsinais-Suomen liiton kautta Åbo Akademin saaristotutkimuslaitokselle teemaverkoston rakentamista varten rahoituksen vuoteen 2023 saakka. Yhteistyökumppaneina on 12 Leader-ryhmää saaristoalueilla ja kansalaisjärjestö Suomen Saaret ry. Verkoston budjetti on 250 000 euroa. Pohjois-Pohjanmaan rannikkoseudulta hankkeessa ovat mukana Nouseva Rannikkoseutu ry. (NORSU), kumppaninaan Hailuodon kunta.

Hankkeessa pienten saaristoyhteisöjen kestävyttä ja sopeutumista edistetään saaristoalueille kehitetyllä Asuttavuuden -konseptilla (Habitability). Asuttavuus edellyttää työpaikkoja, asuntoja, kouluja, lauttoja, yhteisöllisyyttä jne. Asuttavuus on elinehto kestäville yhteisöille, joka huolehtii jäsenistään, suojelee luontoa ja vaalii ympäröivää meri- tai vesialuetta.

TEM:n teemaverkosto lisää saarten vetovoimaisuutta ja muuttopotentiaalia käyttämällä tietopohjaisia työkaluja, joiden avulla saarissa voidaan itsenäisesti tehdä asuttavuusanalyyskejä ja laatia asuttavuusstrategioita. Hankkeessa asuttavuusanalyysillä mitataan käytännön ja vaikuttavuuden tasolla saarten asuttavuutta lisääviä ja vähentäviä tekijöitä.

Hailuoto Green & Blue. Lähimatkailun kehittäminen verkostomaisella ja digitaalisella toimintatavalla.

Hailuodon Elinkeinotoimijat ry:n ja Hailuodon kunnan Leader-rahoitteinen kumppanuushanke 2020-2022. Hankkeessa luodaan Visit Hailuoto -toimintamalli yrittäjien välisen yhteistyön sekä yrittäjien ja kunnan kumppanuuden kehittämiseksi lähimatkailupalvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Hankkeessa vahvistetaan Hailuodon merellisyyteen, luontoon, kulttuuriympäristöön sekä rikkaaseen paikallishistoriaan ja perinteisiin liittyvää kehittämistä. Hankkeessa on suunniteltu ja otettu käyttöön Hailuoto Green & Blue -mobiilisovellus paikallisten matkailupalvelujen tunnettuisuuden ja saatavuuden edistämiseksi; mobiilisovelluksen käyttökerrat mittausjaksolla 15.5.-15.11.2021: 55 650 krt, lataukset 9 000 krt.

Hailuodon ja Viron Muhun kunnan yhteistyön kehittäminen

Hailuodon ja Viron Muhun kunta kehittävät saarikuntien elinkeino- ja kulttuuriyhteistyötä. Yhteistyö käynnistyi Kulttuurivoimamala ry:n verkottumishankkeen Ekologisen yhteisön elementtejä vierailusta 3/2021. Muhun 2.-4.9.2021 työseminaarin jatkotoimena 3/2022 toteutuu Muhun kuntajohdon vierailu Hailuotoon, taitelijoiden residenssivaihto sekä hailuotolaisten taitelijoiden ja Hailuodon kunnan osallistuminen Pre Villa -festivaaliin Muhussa 6/2022.

Sote saari –palvelualue

Vuoden 2022 toiminnan päämääränä on palveluiden ja sote-henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueen kehittämiseen liittyvät tehtävät ovat joko sote-palveluiden parantamiseen tai uuden sote-rakenteen valmisteluun liittyviä.

Oppiva saari –palvelualue

Hailuoto harrastaa - Harrastusten saari

Oppiva saari oli mukana Suomen harrastamisen mallin pilottihankeessa Hailuoto harrastaa-otsikolla keväällä 2021. Saimme yhteistyössä perusopetuksen, nuoriso- ja liikuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa rakennettua monipuolisen kerho- ja harrastustarjonnan jo keväällä. Hanke laajeni lukuvuoden 2021-2022 hakukierroksella ja Hailuodon kunta sai avustusta 29 000 euroa lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Tavoitteena on saada jokainen hailuotolainen perusopetusikäinen lapsi ja nuori mukaan ainakin yhden harrastuksen piiriin. Tarjonta on edelleen laajentunut syksyllä 2021. Harrastukset ovat säännöllisiä ja jatkuvat kevään 2022 loppuun. Harrastustoiveita on kysytty Opetushallituksen organisoimalla nettikyselyllä, Hailuodon koulun omalla kyselyllä ja koordinaattorin haastattelukierroksilla luokissa. Elokuussa 2021 järjestimme Harrastusmessut uusien harrastusten esittelemiseksi. Hanke koordinoi kerhokoordinaattori Annukka Loukola yhteistyössä nuoriso- ja vapaa-aikasihteerin ja sivistysjohtajan kanssa. Viikon lukujärjestyksessä on liikunta- ja kokkauserhoja, valokuvausta, erätaitoja, mopon rassausta, puutyötä, käden töitä, puuhakerho, elokuvakerho ym.

Koronatuki

Saimme koronataukea lasten ja nuorten tunnetaitokasvatukseen ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen Hailuodon varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa 21 000 euroa. Tuki on suunnattu henkilöstön tunnetaitokasvatuskoulutuksiin sekä aineiston, materiaalin ja ohjelmistojen hankintaan.

Maailmalle yhdessä liikkuen 2020–2023

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimi koordinoi Erasmus+ -täydennyskoulutushanketta KA1 Maailmalle yhdessä liikkuen. Hankkeen päätavoitteena on suunnitella yhteistyötä kohdemaiden päiväkotien ja koulujen kanssa. Konsortiossa on yhteensä 70 liikkujaa, pääosin Pohjois-Pohjanmaalta ja Kainuusta. Hankkeen tuki on 245 960 euroa. Kolmi-vuotisen hankkeen tuen saamme Opetushallituksen koordinoimasta Erasmus+ ohjelmasta.

Hankkeessa on mukana yhteensä 9 kunnasta (Haapajärvi, Hailuoto, Kärsämäki, Merijärvi, Nivala, Paltamo, Pudasjärvi, Pyhäntä ja Tyrnävä) 7 päiväkotia ja 8 koulua sekä 4 aluehallintovirastoa.

Hankkeessa keskitytään seuraaviin pääteemoihin:

- Lapsen, nuoren ja koko yhteisön hyvinvointi
- Koulun/päiväkodin/koulutuksen johtaminen, osallisuus ja moniammatillisuus
- Opetus - pedagogiset ratkaisut ja käytänteet (ml. arvioinnin käytänteet)
 - o Monikielisyyspedagogiikka
 - o Luonto ja kulttuuri, EKO-koulu/EKO-päiväkodit ja käytänteet, Agenda 2030 – kestävä kehitys, kestävä tulevaisuus
- Osaamisen johtaminen, täydennyskoulutuksen johtaminen

Hankkeen yleiset tavoitteet:

- Liikuttaa ihmisiä vieraisiin kieliin ja kulttuureihin – rikastuttaa ihmisten maailmankatsomusta kunnan koosta ja kansainvälisyystaustoista riippumatta ja oppia lisää vieraita kieliä ja lisätä rohkeutta käyttää jo opittuja kieliä
- Kehittää opetus- ja kasvatustalouden henkilöstön opetusmenetelmiä kansainvälisissä verkostoissa
- Panostaa kansainvälisyyskasvatukseen myös kunnassa, jossa maahanmuutto näkyy vasta hyvin vähäisissä määrin
- Oppia ja kehittää omaa osaamista sekä opetus- ja kasvatustalouden että täydennyskoulutuksen käytänteitä ulkomailla
- Luoda hyviä kontakteja pitkän tähtäimen kansainväliseen yhteistyöhön. Vahvistaa jokaisen ammatti-identiteettiä, ammatillista kasvua ja kehittymistä. Lisätä henkilöstön pätevyyttä toimia kansainvälisissä verkostoissa ja laajentaa ammattitaitoa
- Edistää verkostoitumista alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti
- Kehittää yhteistyötä sekä kotimaassa että ulkomailla

Pitkän tähtäimen tavoitteet:

- Motivoida lapsia ja nuoria kurkistamaan syvemmälle vieraisiin kieliin ja kulttuureihin
- Saada kansainvälisyys muuttamaan suunnitelmista ja papereista osaksi koulujen ja päiväkotien käytännön arkea ja toimintaa
- Luoda mallia kansainväliselle yhteistyölle alueilla/kansallisesti, yhteinen hyvä strategia
- Luoda eheä pitkän tähtäimen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Paikallismuseohanke

Kotiseutumuseo Kniivilän rakennusten peruskorjaukseen myönnettiin käyttövuodelle 2021 Museoviraston avustusta 6500 euroa, jonka lisäksi Sisko Saranivan rahastosta myönnettiin 20 000 euroa talousarviomuutos hakemuksen perusteella. Kniivilässä on tehty 2021 navetan katon 115 m² määräalan peruskorjaus > pärekatto rakennuksen säilyttämiseksi. Urakkaan on kuulunut myös muita määriteltäviä akutteja korjaustöitä, kuten navetan kantohirren tukeminen, päärakennuksen piippujen huovan tarkastaminen, navetan piipun lakitus sekä toisen puolen navettaa pressutus kosteusvaurioiden ehkäisemiseksi. Tavoitteena on saada navetan pärekatto uusituksi myös jäljellä olevalta määräalalta 115 m² vuonna 2022 ja avata tulevaisuudessa tilaan pysyvä Hailuodon kulttuurihistoriaan liittyvä näyttely. Anotaan Museovirastolta paikallismuseoille suunnattua avustusta myös vuodelle 2022 pärekaton uusimista varten.

Kaupin myllyn kunnostaminen

Kaupin myllyn siivet ja kantava tukki romahtivat alas myrskytuulella syyskuussa 2021. Kaupin mylly on kulttuurihistoriallinen rakennus, joka seisoo näkyvällä paikalla Luovontien varrella. Siipien ja kantavan tukin uudelleenrakentaminen vaatii vahvaa perinneaikaa ja uusiminen tehdään kokonaan käsityönä. Tavoitteena on Kaupin myllyn korjaus 2022.

Päiväkoti OnnenSaaren kaluston uusiminen

Päiväkoti OnnenSaaren investointisuuteen on vuodelle 2022 suunniteltu talousarvioon määräraha. Päiväkodin ja esiopetuksen ryhmätiloihin tarvitaan uusia säilytyskalusteita sekä lasten ja aikuisten kalusteita. Päiväkodin ensimmäinen osa on valmistunut 2009 eikä sen yhteydessä uusittu ollenkaan esiopetuksen kalustoa tai huomioitu kokonaisvaltaisesti päiväkodin kalusteita. Uusissa kalusteissa huomioidaan monimuotoisten oppimisympäristöjen järjestäminen, ergonomisuus sekä puhdistukseen ja säilytykseen liittyvät asiat.

Varhaiskasvatuksen asiakasjärjestelmän uusiminen 2022

Varhaiskasvatuksen asiakasjärjestelmä Wilma on ollut hankintasuunnitelmassa pidemmän aikaa, mutta sen hankinta on lykkääntynyt useista syistä. Wilma –järjestelmää on nyt kehitetty niin, että se voidaan hankkia ja ottaa käyttöön sekä varhaiskasvatuksessa, että esiopetuksessa. Wilma on myös käytössä Hailuodon perusopetuksessa ja siksi on perusteltua hankkia sama ohjelma varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Kaksivuotisen esiopetuskokeilun verrokkikunta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valinnut Hailuodon varhaiskasvatuksen kaksivuotisen esiopetuksen verrokkikunnaksi. Verrokkiryhmään kuuluvat vuonna 2016 syntyneet lapset. Kokeilu alkoi elokuussa 2021.

Elinvoimainen saari – palvelualue

Elinvoimainen Saari-palvelualueen toimintakenttä on laaja, se vastaa mm. rakennustoiminnan valvonnasta, kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, asuntojen ja muiden tilojen vuokrauksesta, kaavoituksen valmistelusta, liikenneväylistä, kunnan rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, satamista, pienlentokentästä, kaukolämmön tuottamisesta, puhtaanapidosta ja ruokahuollosta.

Hailuodon kiinteän yhteyden hanke

Hailuotoon rakennetaan kiinteä maantiesyhteys Oulun Riutunkarin ja Hailuodon Huikun välille. Kiinteä yhteys tulee korvaamaan nykyisen lauttayhteyden. Kiinteän yhteyden pituus on noin 8,4 km, ja se sisältää pengertieosuuden ja Huikun ja Riutun pitkät sillat. Kiinteä yhteys parantaa Hailuodon valtakunnallista ja seudullista saavutettavuutta. Yhteys mahdollistaa entistä sujuvampia yhteydet Hailuotoon suuntautuvalle henkilö- ja tavaraliikenteelle sekä paikalliselle elinkeinotoiminnalle ja laajentaa Hailuodon työssäkäyntialuetta.

Hailuotoon johtaa Oulunsalon kautta kulkeva seudullinen tie (maantie 816), joka lähtee Kempeleestä, kulkee Oulunsalon taajaman ja Hailuodon kuntakeskuksen läpi ja päättyy Marjaniemeen, Hailuodon saaren länsiosaan. Tiellä on 6,9 kilometriä pitkä ja noin 25 minuuttia kestävä lauttayhteys. Jäätilanteen salliessa tienpitäjä pitää rinnakkaisyhteytenä auki jäätietä. Hailuodon saarelta lähtevistä matkoista arvioidaan noin 60 % suuntautuvan Ouluun.

Hailuodon liikenteellinen palvelutaso on lauttaliikenteen ylitysaikojen ja yöliikenteen puuttumisen vuoksi huonompi kuin muualla seudulla. Lauttayhteyden taloudellisuus ei täytä sille asetettuja tavoitteita ja sen vuosittaiset käyttö- ja ylläpitokustannukset ovat noin 6 miljoonaa euroa. Lauttayhteyden jatkaminen edellyttäisi lähivuosina ratkaisuja muun muassa lauttakaluston uusimisen ja tarjonnan lisäämisen suhteen.

Kiinteä yhteys parantaa Hailuodon valtakunnallista ja seudullista saavutettavuutta ja mahdollistaa entistä sujuvampia yhteydet Hailuotoon. Henkilö- ja tavaraliikenteen sekä paikallisen elinkeinotoiminnan edellytykset paranevat. Yhteyden myötä myös Hailuodon työssäkäyntialue laajenee.

Kiinteä yhteys tuo Hailuodon liikenteellisesti tasavertaiseksi Oulun seudun muiden kuntien kanssa. Kiinteän yhteyden kapasiteetti riittää myös huomattavasti ennustettua suuremmalle liikenteen kasvulle. Kiinteä yhteys mahdollistaa henkilöautoliikenteelle, joukkoliikenteelle, kuljetuksille ja kevyelle liikenteelle asetetut tavoitteet.

Väylävirasto aloitti vuonna 2018 hankkeen valmistelun PPP- eli Private Public Partnership -hankkeena, mutta hanketta ei pystytty kilpailuttamaan, koska hankkeen vesiluvasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen maaliskuussa 2020. Hankkeen vesilupapäätöksestä tehty valitus on edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Eduskunta teki joulukuussa 2020 päätöksen, että Hailuodon kiinteän yhteyden toteuttamisesta PPP-hankkeena luovutaan ja hanke toteutetaan talousarviorahoituksella. Hankinnan valmistelu jatkuu allianssimallilla.

Kiinteä yhteys on suunnittelussa pyritty sovittamaan maisemaan mahdollisimman hyvin. Suunnittelun aikana on tehty laajasti uusia luontoselvityksiä ja virtausmallinnuksia sekä käytetty hyväksi aiemmin tehtyjä selvityksiä. Suunnittelussa on huomioitu alueen herkkä ja suojeltu luonnonympäristö. Lisäksi rakenneratkaisuissa on huomioitu vaativat meriolosuhteet. Eduskunta on myöntänyt hankkeelle 96 miljoonan euron valtuutuksen. Hankkeen hyöty-kustannussuhde laskettuna 30 vuoden ajalle on 1,64, eli hankkeeseen investoitava raha saadaan yhteiskunnalle takaisin saavutettujen hyötyjen kautta. Hankinta on käynnistynyt ja hankintailmoitus on julkaistu Hilmassa 10/2021.

Oulun seudun kehityskuva 2030+

Oulun seudun kehityskuvan 2030+ tekeminen on käynnistynyt vuonna 2020. Kehityskuva 2030+ tavoitteena on aktiivisen vuoropuhelun kautta hakea kuntien yhteinen linja ja tavoite koko seutua palvelevasta kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja liikennejärjestelmästä sekä elinvoimaisesta seudusta. Oulun seudun kehityskuva 2030+ on kirjattu syksyllä hyväksyttyyn maankäytön, asumisen ja liikenteen -sopimukseen eli MAL-sopimukseen valtion ja Oulun seudun kuntien kesken. Kehityskuva valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kehityskuva on visiotason tavoitesuunnitelma, jossa luodaan tulevaisuuden kuva Oulun seudusta. Keskeisiä teemoja ovat maankäyttö ja asuminen, logistiikka ja liikenne, palvelut ja elinkeinot sekä matkailu ja virkistys seudullisesta näkökulmasta. Lämpileikkaavia näkökulmia ovat vähähiilisyys ja kestävä ratkaisut sekä yhteistyö. Näiden kautta työssä pohditaan, mikä on yhteinen seudullinen visio, kehittämisen tavoitteet sekä strategiset ja konkreettiset toimenpiteet vuoteen 2040 mennessä. Työssä laaditaan vaihtoehtoisia tulevaisuuden skenaarioita sekä arvioidaan näiden vaikutuksia muun muassa yhdyskuntarakenteen ja ilmastovaikutusten näkökulmasta.

Oulun seudun kehityskuvan 2030+ avulla seudun kunnat voivat yhteistyössä toteuttaa konkreettisia investointeja ja kehittämistoimenpiteitä, jotka liittyvät asumiseen, liikenteeseen, kaavoitukseen ja yritystoiminnan edellytysten parantamiseen. Tarvitaan yhteinen tavoite siitä, mitä pitää tehdä ja milloin ja mitä se maksaa. Kehityskuvan avulla on mahdollista saada myös valtio mukaan hankkeiden toteuttamiseen ja rahoittamiseen.

Työssä oleellista on yhteisen tahtotilan löytyminen suuriin maankäytön ja liikenteen linjauksiin Oulun seudulla siten, että koko alueen vetovoima kehittyä ja seutu menestyy suurten kaupunkiseutujen välisessä kilpailussa tulevaisuudessakin. Kehityskuva laaditaan vuorovaikutuksessa muun muassa Oulun seudun kuntien, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen, elinkeinoelämän edustajien ja MAL-sopimus kumppaneiden kanssa. Työn aikana järjestetään kolme työpajaa ja työn etenemisestä tiedotetaan sen eri vaiheissa.

Kehityskuvan tekemisen rahoittavat ja ohjaavat Oulun seudun kunnat, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja asiantuntijakonsulttina prosessissa toimii WSP Finland Oy.

Kiinteistöjen salkutus

Toimitilaohjelman laatimisen tai palveluverkkosuunnittelun yhteydessä kunnan rakennuskanta kannattaa salkuttaa. Salkutuksessa yhdistetään rakennuksen käyttötarve ja rakennuksen kunto eli rakennuksen tekniset tiedot ja päätetään niiden pohjalta rakennuksen tuleva käyttö. Salkutuksessa toimitilaomaisuus luokitellaan yleensä kolmesta kuuteen salkkuun tai koriin niiden tulevien käyttötarpeiden mukaisesti. Yhtä oikeaa mallia salkutuksen käytännön toteuttamiselle ei ole olemassa. Rakennuskannan määrä ja kunnan tarpeet määrittävät toteutustavan.

Yksinkertaisin ja nopein tapa on tehdä salkutus puhtaasti rakennusten teknisistä lähtökohdista (esimerkiksi pisteyttämällä), mutta silloin jää huomioimatta tärkein eli käyttötarve ja käyttäjänäkökulma. Paras tapa on yhdistää rakennusten tekninen tilanne ja palveluverkkojen kehittämisen kautta syntyvä käyttötarve. Tämä vie ymmärrettävästi aikaa, joten yksi tapa on jakaa salkutus kaksivaiheiseksi, jolloin ensimmäisessä vaiheessa määritellään palvelutuotannossa pidettävät rakennukset ja seuraavassa vaiheessa tarkennetaan muiden rakennusten jakoa. Ensimmäisen vaiheen salkutus voi olla myös kolmiportainen pidettävien rakennusten jako: kyllä, ehkä tai ei. Salkkujako ei ole koskaan lopullinen, vaan sitä tulee tarkastella riittävän usein muun muassa palveluverkkosuunnitelmien tarkistamisen yhteydessä ja vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä.

Salkutusprosessi voidaan toteuttaa nelikenttäanalyysin avulla, joka on yksi tapa toteuttaa käytännössä palveluverkkosuunnittelun kautta saatavien käyttötarpeiden ja rakennusten teknisen kunnan ja ominaisuuksien yhdistäminen. Nelikenttäanalyysissä rakennuskanta jaetaan neljään salkkuun:

1. pidettävät rakennukset, joita voidaan käyttää sellaisenaan palvelutuotannossa
2. kehitettävät ja pidettävät rakennukset, joita korjataan tai korvataan uudisrakennuksella palvelutuotantoa varten
3. kehitettävät rakennukset, joista luovutaan eli kiinteistökehityskohteet, jotka korjataan ja myydään tai myydään sellaisenaan
4. luovutettavat rakennukset, jotka myydään tai puretaan

Salkutus tullaan näillä näkymin ulkoistamaan.

Maapoliittisen ohjelman päivitys

Hyvä tapa varmistaa maankäytön ja maapoliittikan keinojen linjakas ja tehokas hyödyntäminen on laatia maapoliittinen ohjelma. Maapoliittinen ohjelma on strateginen asiakirja, jossa kunnanvaltuusto määrittelee maapoliittiset tavoitteet, periaatteet, toimenpidesuosituksukset ja toteuttamisvälineet. Maapoliitiikalla tarkoitetaan yleisesti kunnan maankäytön strategista suunnittelua sekä sellaisia kunnan toimintoja, jotka liittyvät maa-alueiden hankintaan ja luovuttamiseen, näihin liittyviin

sopimuksiin, maa-alueiden hallintaan ja kaavojen toteutumisen edistämiseen. Maapoliittisen ohjelman keskeinen päämäärä on sitouttaa kunnalliset virkamiehet ja päätöksentekijät yhteisiin maapoliittisiin tavoitteisiin. Maapoliittinen asiakirja on myös julkinen asiakirja, josta jokainen voi saada informaatiota kunnan maapoliittisista toimintalinjoista.

Yleisiä maapoliittisia tavoitteita ovat mm:

- hyvän ja tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen
- kohtuuhintaisen tonttimaan tarjonnan edistäminen
- johdonmukaisen, pitkäjänteisen maapoliitiikan harjoittaminen
- maapoliitiikan ennustettavuus
- yhdenvertaisuusperiaatteen toteuttaminen.

Päivitystyötä varten on perustettu ohjausryhmä.

Osoiteaineiston laatuanalyysin tarkistukset

Suomessa ei tällä hetkellä ole valtakunnallista ja laatuvarmennettua rekisteriä, joka sisältäisi ajantasaisen tiedon rakennusten ja alueiden (kuten tontit ja rakennuspaikat) osoitteista ja osoitteiden sijainnista.

Osoitetietoja ylläpidetään useissa eri järjestelmissä. Tiedot eri järjestelmien välillä eivät päivitty automaattisesti, ja ajan myötä valtakunnallisiin osoitetietoihin on syntynyt virheitä ja puutteita. Viranomaiset, yritykset ja muut toimijat joutuvat tekemään paljon päällekkäistä työtä päivittäessään tietoja omissa järjestelmissään.

Tavoitteena on luoda uusi valtakunnallinen tietojärjestelmä, joka kokoaa yhteen kaikki osoitetiedot. Osoitetietojen virtaus ajantasaisena kunnista tiedon käyttäjille helpottuu. Osoitetiedot ovat yhden kanavan kautta saatavilla erilaisiin viranomaisten ja yksityisten toimijoiden palveluihin ja sovelluksiin.

Rakennusten ja alueiden osoitetiedot koostetaan kuntien järjestelmistä valtakunnalliseen osoitetietojärjestelmään. Tiedon koostamisen teknisiä ratkaisuja on määritelty ja pilotoitu yhdessä kuntien ja kuntien järjestelmätoimittajien kanssa, jotta tietojen päivittyminen valtakunnalliseen järjestelmään olisi mahdollisimman sujuvaa.

Kuntaliitto on julkaissut ohjeistuksen, jonka tavoitteena on auttaa kuntia osoitteiden antamista koskeissa käytännön kysymyksissä sekä yhtenäistää kuntien osoitteiden antamiseen liittyviä käytäntöjä. Kuntien osoiteohjeistus on suositus, joka on laadittu helpottamaan kuntien osoiteasioihin liittyvää työtä. Projektin toteutetaan Elinvoimainen Saari -palvelualueen hallinnon työnä pääosin työajan puitteissa.

PRT -päivitys

Uudisrakennukset ovat saaneet pysyvän rakennustunnuksen jo rakennuslupavaiheesta vuodesta 2019 alkaen. Pysyvä rakennustunnus ei muutu, vaikka rakennukseen tehtäisiin sen elinkaarena aikana muutostöitä (esim. laajennus) tai rakennuksen käyttötarkoitus muuttuisi. Pysyvä rakennustunnus jää voimaan, vaikka rakennus purettaisiin. Pysyvä rakennustunnus ei sisällä mitään ominaisuustietoa rakennuksesta. Jokaisella väestötietojärjestelmään (VTJ) rekisteröidyllä rakennuksella on pysyvä rakennustunnus. Ongelmia aiheuttavat etenkin vanhojen rakennusten puutteelliset RH-tiedot kunnan rakennusvalvonnan tietojärjestelmissä.

Projektin tavoitteena on kunnan kiinteistö-, rakennus- ja huoneistorekisterin päivittäminen sekä kiinteistöverotietojen tarkistus. Projektin valmistuminen on edellytyksenä rakennusvalvonnan ohjelmistojen päivitykselle sekä sähköisille lupapalveluille. Projektin on kunnassa aloitettu 2019, ja siinä tarkistetaan kunnan kiinteistö-, rakennus- ja huoneistorekisterin tiedot vertailemalla rekisterissä olevien rakennusten tietoja rakennuslupien tietoihin, ilmapäätöksiin ja karttoihin sekä samalla rakennusten tietoja verottajan tietoihin. Tilanteissa, joissa lupatietoja ei ole saatavilla ja/tai kerätyt tiedot ovat ristiriitaisia, tietoja kysytään kiinteistöjen omistajilta lähettämällä heille kyselylomake. Tarvittaessa kiinteistölle tehdään mittauskäynti, jolla varmistetaan kiinteistöllä olevien rakennusten määrä, pinta-alat ja käyttötarkoitukset sekä muita mahdollisia tietoja rakennuksista. Rakennusten sisälle ei mittauskäynneillä mennä.

Tietokanta-aineiston korjaus toteutetaan viemällä korjatut rakennustiedot rakennus- ja huoneistorekisteriin (RHR) rekisterivertailujen, rakennuslupien, rakennuslupakuvien sekä orto-ilmapäätösten avulla. Korjauksista saatava hyöty kohdistuu viranomaisten käyttämään väestötietojärjestelmän (VTJ) rekisteriin, joka saadaan vastaamaan todellista tilannetta. Hailuodon-

kunnalle hyötynä on rekisteristä mahdollisesti puuttuvien rakennusten ja virheellisten kokonaisneliöiden ja -kuutioiden saataminen kiinteistöveron piiriin. Projekti toteutetaan Elinvoimainen Saari -palvelualueen hallinnon työnä pääosin työajan puitteissa.

Sumpun kaavamuutos

Kunnanhallitus on kokouksessaan 19.3.2019 päättänyt käynnistää kaavamuutosprosessin (muutos II) Sumpun asema-kaava-alueella, jonne on yksityisen yrittäjän toimesta suunnitteilla rakennushanke. Jotta hanke etenisi tulee korttelin 1 tontin 2 osalta muuttaa kaavamerkintää. Nykyinen R-1 –merkintä tulee muuttaa RA –merkinnäksi ja huoltorakennuksen rakennusalan kaavamerkintä h poistaa kyseiseltä tontilta. Kunnanhallituksen päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus. Päätös on lainvoimainen.

Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 24.10.2019 –8.11.2019. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 9.12.2019 – 14.1.2020. Kaava tuodaan hyväksymiskäsittelyyn kun alueen toimijoiden kanssa on päästy sopimukseen maankäytöstä.

Rantasumpun alueella on tarvetta myös laajemmalle kaavamuutokselle ja kaava-alueen laajentamiselle, jotta mahdollisuudet tasokkaan leirintäalue toiminnan ja sen vaatimien oheispalveluiden järjestämiseksi turvataan.

Nokan kaavamuutos

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Marjaniemen Nokan asemakaavan 23.06.2010, kaavasta on valitettu ja valitukset on hylätty Oulun hallinto-oikeudessa. Kaavasta on edelleen valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt valitukset. Kaava on saanut lainvoiman.

Marjaniemen alue on kiistatta matkailun kehittämisen tärkein alue joka käsittää myös kulttuuriarvoiltaan merkittävimmät kohteet. Kunta on 2.11.2016 hankkinut Marjaniemestä laajan 5,617 ha:n maa-alueen (ns. Merivillan kiinteistö). Nokan asemakaavan laajennus ja muutos on tullut vireille 21.3.2017.

Kaavanlaatijaksi valittiin Sweco Finland Oy. Kaavatyö on käynnistynyt luonto- ja rakennusinventoinneilla kesällä 2018. Osallistavat luonnosvaiheen työpajat on pidetty 11.10 2018 sekä 25.2.2019. Viranomaisneuvottelu pidettiin ELYssä 12.4.2019. Ajankohtaisista vesihuollon asioista on palaveerattu ELYssä 7.6.2019 Hailuodon Vesihuollon, ELYn ja kaavanlaatijan kesken.

Vesihuollon tarpeet suunnittelualueella ovat viivästyttäneet kaavaprosessia. Ennen luonnosvaihetta kaavanlaatiija laatii suunnittelualueelle kaavarunгон kesän ja syksyn 2020 aikana. Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi ja yleiskaa-vaan yksityiskohtaisempi ohjeellinen maankäyttösuunnitelma, jolla ei ole oikeusvaikutuksia. Kaavarunko toimii lähtökohtana alueelle laadittavalle asemakaavalle ja asemakaavan muutoksille. Kaavarunko ja -luonnos valmistuvat rinnan syksyn 2021 aikana.

Energiansäästöhankeet

Liikuntahallilla ja rivitaloilla on korjattu ja parannettu lämmitysjärjestelmiä. Kalahalliin on asennettu aurinkopaneelit. Hailuoto on mukana TEM:in KETS-seurantajärjestelmässä (KETS=kuntien energiatehokkuussopimus). Energiatehokkuutta parannetaan edelleen. Kunnan keskeisiin kiinteistöihin lisätään aurinkopaneelijärjestelmät kattamaan osa energiankulutuksesta. Kunnallisen kaukolämpölaitoksen toimintaedellytyksiä ja energiatehokkuutta parannetaan teknisellä uudistuksella. Saarenkartanon nykyiset automaatiojärjestelmät eivät ole kaikilta osin etävalvonnan piirissä. Käytössä on rinnakkain useita, osin vanhentuneita järjestelmiä jotka vaativat uusimista. Uusitaan ja yhdenmukaistetaan automaatio ja lisätään järjestelmän kaikkiin osiin etävalvontamahdollisuus.

Maa- ja vesialueet

Kunta pyrkii hankkimaan maata keskeisiltä alueilta. Raakamaata hankitaan erityisesti vakituiseen asumisen tarpeisiin.

Sunikarin sataman kunnostus 2022

Varataan investointimääräraha sataman väylämuutokselle, penkkatien rakentamiselle ja uudelle pienelle laiturille satamatoimintojen turvaamiseksi. Investointi mahdollistaa pienveneiden säilyttämisen perinteisessä lähiseudun ainoassa satamapaikassa. Jos investointi ei toteudu, hankaloittaa se asukkaiden ja mökkiläisten veneilyä ja veneiden säilyttämistä huomattavasti. Käyttäjää siirtyy mahdollisesti Marjaniemeen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisensa kiinteistöpäällikkö.

Rakennukset

Kunnalla on omistuksessaan erilaisia asuin- toimi- ja liiketiloja lähes 15000 k-m². Lähivuosina on tulossa mm. julkisivuremontteja sekä huoneistojen peruskunnostuksia ja muutostöitä joilla tiloja saadaan esteettömiksi. Kunnan omistamien kiinteistöjen salkutus jatkuu v. 2022 aikana.

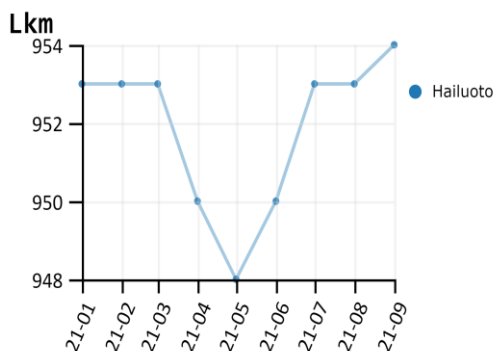
Kaavoituspalvelut ja maapolitiikka

Aktiivisella maapolitiikalla edesautetaan kaavoitusta ja uusien rakennuspaikkojen muodostamista erilaisiin käyttötarkoituksiin kuntastrategian mukaisesti yhdenvertaisuusperiaatetta noudattaen.

1.6 Väestö

Hailuodon kunta käyttää Kuntaranking.fi tilastopalvelua. Palvelu on tarkoitettu kuntien tietojohtamisen tueksi. Kuntaranking väestötietojen ennakkotietojen mukaan Hailuodon kunnan väestön määrä oli 31.12.2021 954 asukasta. Väestön määrä on kääntynyt hienoiseen nousuun vuoden 2021 kesäkuusta lähtien. Tammikuussa 2021 asukkaita oli 948 ja syyskuussa 2021 asukkaiden määrä on ollut 954. Alla olevissa taulukoissa Hailuodon kunnan väestökehitys vuosina 2015-2021, nettomuutto 2017-2021 ja väestöennuste 2030.

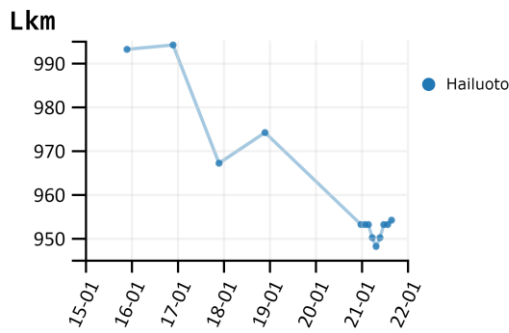
Ennakkotiedot alueittain

©Kuntaranking.fi

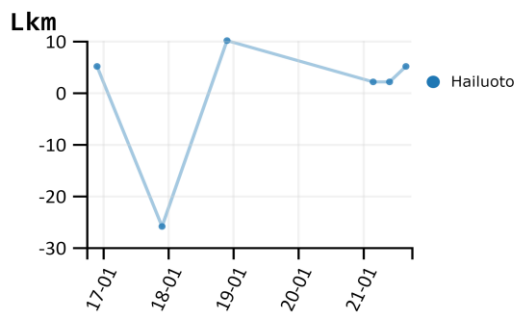
Lähde: Tilastokeskus - 11Li. Ennakkotiedot alueittain

Väestö 2015-2019

Lähde: Tilastokeskus - 111i. Väestö 2015-2019

Nettomuutto 2016-2019

Lähde: Tilastokeskus - 11a2 Lk. Nettomuutto 2016-2019

Hailuodon väestöennuste vuoteen 2030

2021	976 asukasta
2022	976 "
2023	978 "
2024	979 "
2025	977 "
2026	976 "
2027	974 "
2028	971 "
2029	967 "
2030	964 "

1.7 Työpaikat ja työllisyys

Hailuodon kunta edistää työllisyyttä, itsensä työllistämistä ja yrittäjyyttä kuntastrategiaa toteuttavalla Hailuodon työllisyysmallilla. Toimintamallin tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti työnhakijan asiakaslähtöisen, kestävä työllisyyspolun rakentamista, laadukasta asiakaslähtöistä palveluohjausta, omaehtoisuuden vahvistamista sekä työllisyyttä edistävien kumppanuuksien kehittämistä. Toimintamallin tausta-ajattelu perustuu työnhakijan fyysisen, sosiaalisen ja henkisen sekä ammatillisen työkyntöisyyden sekä työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistävien kumppanuuksien ja toimenpiteiden samanaikaiseen toteuttamiseen. Tavoitteita toteutetaan käytännössä osallistumalla työllisyyden kuntakokeiluun, kehittämällä käytännön kumppanuutta Hailuodon elinkeinotoimijoiden kanssa, kehittämällä nuorten työllistämismalleja sekä hanketoiminnalla.

Vuonna 2022 jatketaan 2021 käynnistettyjen kehittämistoimien toteuttamista:

- Moniammatillinen prosessi ja toimenpiteet C-lausuntoja varten. Prosessissa mukana terveystieteiden tuottaja, terveydenhoitaja, sosiaalityö, TE-palvelut ja hallinto

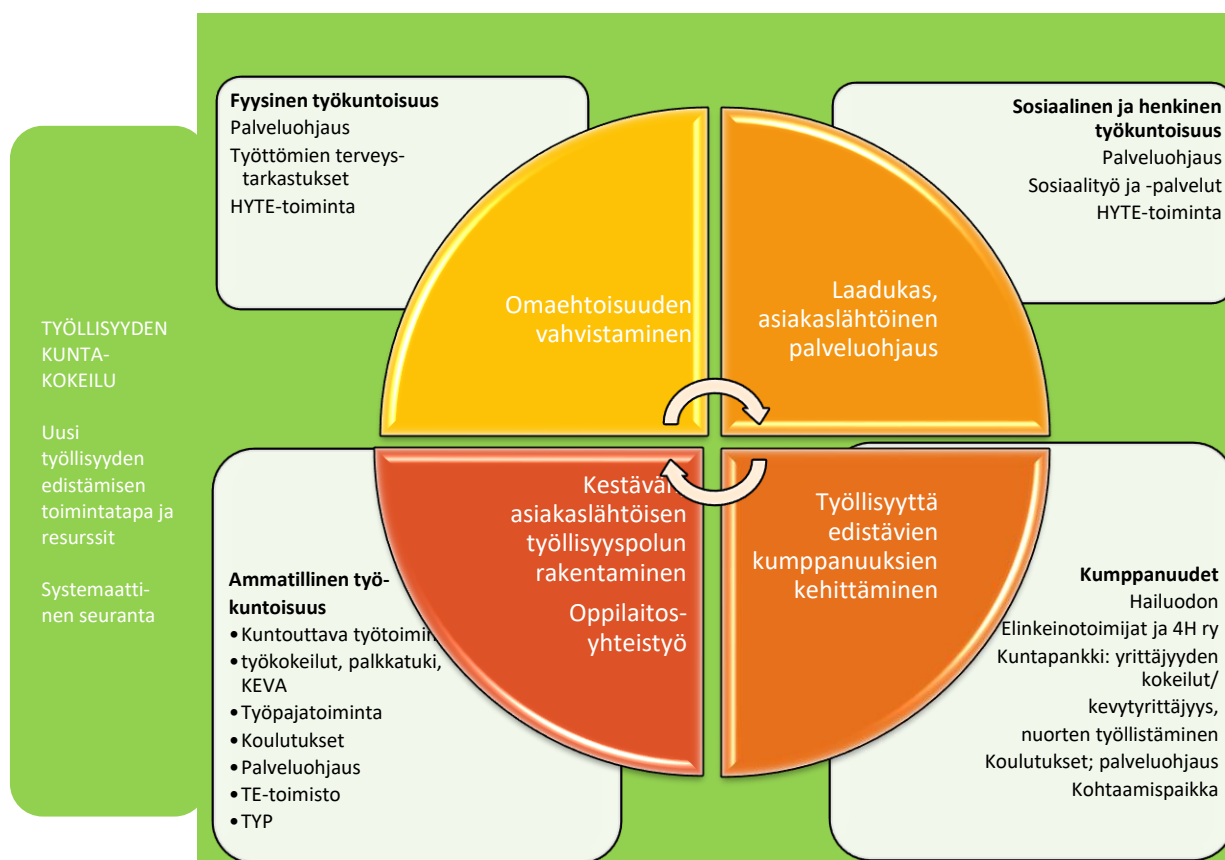
- Uudet asiakkaat/TE-palvelut; perusteluilla suoraan TYP:iin
- Kuntouttava työtoiminta; moniammatillinen yhteiskehittäminen, asiakkaat mukaan. Kohde: ikääntyneen väestön kotona asumisen tukeminen
- Aikuisten kuntouttava/aikuissosiaalityö/sosiaaliohjaus; palvelutarpeen arvioinnit, asiakassuunnitelmat
- Työkokeilut: yhteistyö elinkeinotoimijoiden kanssa (ammatinvalinnan suuntaus, paluu työelämään). Toteuttaminen talvikaudella 2021-2022; valmistautuminen korkeasesongin työvoimatarpeeseen
- Palkkatukityöllistäminen: kunta/ elinkeinotoimijat
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan kytkeminen työkuuntoisuustavoitteisiin ja kehittämistoimintaan

Työttömien työnhakijoiden määrä työvoimasta (357) oli syyskuussa 2021 7,6%, joista miehiä 11 ja naisia 16. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita ei syyskuussa 2021 lainkaan. Pitkäaikaistyöttömien osuus työnhakijoiden määrästä on kuusi (6).

Hailuodon kunta on mukana Oulun seudun kuntakokeilussa. Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilujen valmisteluvaiheessa on kehitetty työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapaalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapaalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. Ohjaaminen kunnan asiakkaaksi tarkoittaa sitä, että TE-toimisto ilmoittaa työnhakijalle, että jatkossa hänen kotikuntansa vastaa TE-palveluiden tarjoamisesta hänelle.

Hailuodon työllisyysmalli

1.8 Yhdyskuntarakentaminen

Hailuodon strateginen yleiskaava 2030 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2019 § 40. Maankäytön jatkosuunnittelu ja toteuttaminen käynnistyy hyväksytyyn Hailuoto 2020-2025 kuntastrategiaan (kv 13.11.2019 § 46) perustuen heti. Maapoliittinen ohjelmapäivityksen toteuttamisvaihe käynnistettiin 2021. Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus on kaavaluonnosvaiheessa.

Suomen hallitus on tehnyt periaatepäätöksen kiinteän yhteyden hankkeen rahoittamisesta elinkaarimallilla talousarviossaan 2018. Hanketta vie eteenpäin Liikennevirasto. Hankinta on käynnistynyt ja hankintailmoitus on julkaistu Hilmassa 10/2021.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuoden 2020 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon väkiluku oli 949 ja taajama-aste 53,9 % (=2019). Asuntokuntien lukumäärä oli 488 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 98,2 %. Vuokra-asunnoissa asuntokunnista asui 12,7 % (=2019).

Asumisessa asukkaalla on itsemääräämisoikeus, mutta asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai kunnan järjestämänä. Kunnan tuki voi olla kunnan tuottamaa palvelua tai kunta voi ostaa asukkaan tarvitseman palvelun. Arjessa selviämistä voidaan tukea esimerkiksi aterial- ja turvapalveluilla, kuljetuspalveluilla, omaishoidon tuella sekä kotihoidolla. Itsenäisen asumisen muoto on myös tukiasuminen. Palveluasuminen sisältää asumisen ja siihen liittyvät asukkaan tarvitsemat palvelut.

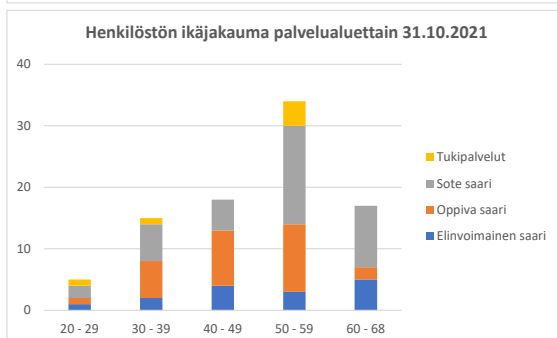
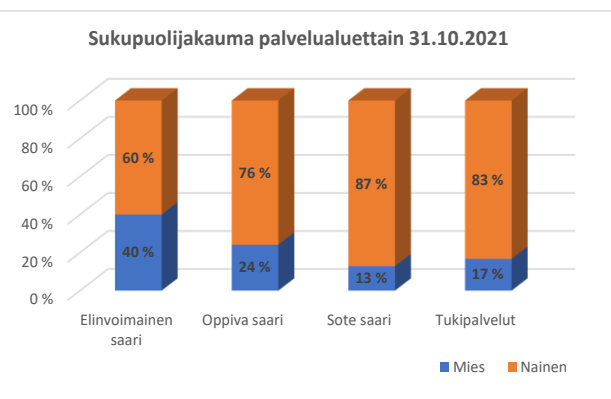
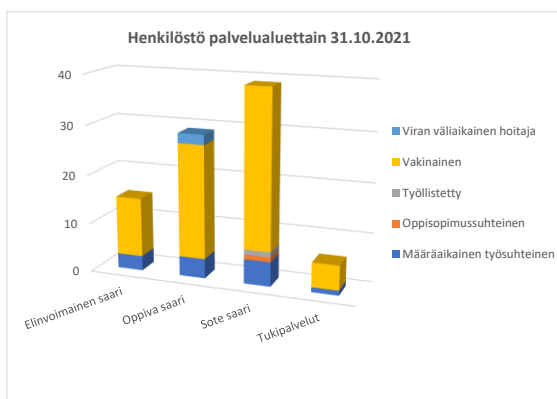
Palveluasumista järjestetään palvelutaloissa, joissa asukkailla on oma huoneisto. Tehostettua palveluasumista järjestetään vanhuspalveluissa Saarenkartanossa. Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa erikseen vuokran ja käyttämänsä palvelut. Hailuodon kunnassa ei ole laitoshoidon yksikköä.

Asuntotuotanto							
Valmistuneet uudet asunnot/ vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hailuoto	2	3	4	3	3	3	8

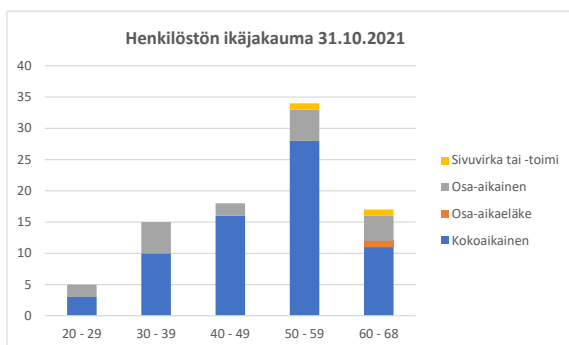
1.9 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.10.2021 oli 89 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelusuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia oli 72 henkilöä (81 %), joista suurin osa eli 51 oli työsuhteisia. Virkasuhteisia oli 21. Määräaikaissa työsuhteissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 79 % ja suurin osa heistä työskentelee Sote saarella ja Oppivassa saarella.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 31.10.2021 oli 49,3 vuotta (vuonna 2020 48 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,1 vuotta (vuonna 2020 48,7 vuotta).

Henkilöstömuutokset 2022

Uudet virat ja toimet

Oppiva saari

	2021	TA 2022	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Esiopetuksen määräaikainen lastenhoitaja 1.1.-31.5.2022 Määräaikainen lastenhoitaja 1.1.-30.6.2022		30 tuntia/viikko 20%	Tehtäväkuva sisältää osittain myös esiopetuksessa olevan avustajan tehtäviä. Esiopetuksen tuentarve sekä esiopetuksessa olevien lasten täydentävän varhaiskasvatuksen tarve. Lakimuutos 1.8.2021 (Varhaiskasvatuslaki 36 § sekä pykälät 57 a ja b). Osa-aikaisten lastenhoitajien työajan täydentäminen Onnen-Saaren lapsiryhmässä).
Määräaikainen päiväkotiaavustaja 1.8.-31.12.2022		100 %	Päiväkodin ja esiopetuksen avustajatehtävät. Varhaiskasvatuksen tuen tarpeeseen vastaaminen. Henkilöstön työajanlyhennykset.
Päätoiminen tuntiopettaja	sivutoimisia opettajia K2021 10-80% S2021 100%	100%	Sivutoimisten opettajien tehtävien yhdistäminen päätoimiselle tuntiopettajalle. Jatkuvuuden, pysyvyyden ja pätevän henkilöstön varmistaminen.

Elinvoimainen saari

	2021	TA 2022	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Määräaikainen kaavoittajan toimi 2022-2024.		100 % 36,25 tuntia/viikko	Tehtäväkuvaan kuuluu strategiseen yleiskaavaan perustuvan tarkemman kaavoituksen suunnittelu ja kaavanlaadinta. Kaavoitukseen panostus on kuntastrategian mukaista ja tuo nopeammin uusia myytäviä rakennuspaikkoja markkinoille. Myös rakentamisen luvitus jouhevoituu ja nopeutuu lupaprosessien yksinkertaistumisen kautta. Kustannusvaikutus määräaikaisten palkkoihin -45 019 €.

Henkilöstösuunnitelma 2022-2024

Palvelualue	Henkilöstömäärä 2022	Henkilöstömäärä 2023	Henkilöstömäärä 2024
Hallinto ja johtaminen			
- vakinaiset	4	4	4
- määräaikaiset	0	0	0
Sote saari			
- vakinaiset	32	0	0
- määräaikaiset	2	0	0

Oppiva saari			
- vakinaiset	22,5	26,5	26,5
- määräaikaiset	6	2	2
Elinvoimainen saari			
- vakinaiset	12	9	9
- määräaikaiset	3	3	3
Yhteensä			
- vakinaiset	70,5	39,5	39,5
- määräaikaiset	11	5	5

Koulutussuunnitelma 2022

Palvelualue	Arvioidut koulutuspäivät 2022	Koulutuksen painopisteet
Hallintopalvelut	2	Tietosuoja, tietoturva
Sote saari	80	Pakolliset ja välttämättömät ensiapu-, hätäensiapu-, turvallisuus- ja lääkehoito- koulutukset. Työsuojelukoulutus, suunnitellut esimieskoulutukset. Hyvinvointialueen koulutukset. Ei ostettavia koulutuksia vuonna 2022.
Oppiva saari	86	Tunnetaitokasvatus, digitaaliset ohjelmat, taidot ja sovellus, hallinto ja johtaminen, yhteisöllinen ja positiivinen johtaminen, asiakasjärjestelmät, ensiapu, varhais- ja erityisopetus, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen pedagogiikka, lapsen hoito, kehitys, leikki- ja tunnetaidot sekä työhyvinvointi.
Elinvoimainen saari	74	Tekniset tukipalvelut

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2022

Vuodelle 2022 on henkilöstöhallinnon osalta asetettu tavoitteeksi:

- Henkilöstöstrategian toimeenpääsittely ja toiminnallistaminen
- Yhdessä vastuullisesti toimintatavan edistäminen
- Dialogisen keskustelumallin käyttöönotto esimiestyössä
- Työhyvinvoinnin ylläpito alla kuvatun mukaisesti

Henkilöstö on keskeinen voimavara ja strateginen tekijä organisaatiossa. Henkilöstön hyvinvoinnin lisääntymisellä saavutetaan merkittäviä talouteen, toimintaan ja asiakastytytyvyyteen vaikuttavia tuloksia.

Hailuodon kunnassa on vuoden 2018 lopusta alkaen toiminut työhyvinvointiryhmä, jonka jäsenet on valittu kunnan työyhteisöjen henkilöstöstä. Työryhmän toimintaa koordinoi kunnanjohtaja. Työhyvinvointiryhmä on työstänyt mallin tyky-toiminnan sisällöksi yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

Hailuodon tyky-toiminnan kokonaisuus (varattu määräraha 28 200 €):

- 1) liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu Smartum, arvo 200 €/henkilö
- 2) kaikkien työntekijöiden yhteinen tyky-tilaisuus 1 x vuosi
- 3) yksi työyksikön yhteinen tyky-tilaisuus
- 4) mahdollisuus käyttää työaika liikunnan harrastamiseen (1 h/vko)
- 5) koko henkilöstön pikkujoulu
- 6) yksilöneuvontaa/ohjausta

7) Dynamo -malli (työ- ja arkikestävyysvalmennus).

Työajankäyttö liikuntaan -malli räätälöidään erikseen työyksiköihin sopivaksi. Joissakin yksiköissä mm. työehtosopimuksista johtuvista syistä mallin toteuttaminen ei onnistu. Näille yksiköille mietitään sopiva kompensatio. Osion toteuttamista seurataan ja tulokset raportoidaan.

1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointityön hyvinvointialueen ohjausta hyödyntäen, yhteistä kehittämistä ja uusia ideoita käyttöönottaen Hailuodossa hyvinvointityötä tekee ja koordinoi Loisto-hyvinvointiryhmä. Ryhmän toiminta alkoi vuoden 2019 aikana ja sen osallistujat ovat laajasti eri palvelualueilta. Loisto-hyvinvointiryhmän toimintaa ohjaa keskeinen ajatus ihmisten arjen kokonaisvaltaisesta koetusta hyvinvoinnista. Hailuodon kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan yhteisen hyvinvointisopimuksen, jonka keskeinen asia on hyvinvoinnin käsitteen määrittely:

”Minä, pohjoispohjalainen ihminen, voin hyvin silloin, kun koen eläväni hyvää arkea ja mielekästä elämää. Hyvinvointiini vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeeni, askareeni, yhteisöni ja ympäristöt, joissa elän ja toimin. Oma toimintani ja arjen valintani vaikuttavat omaan, läheisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toivon tulevani kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeideni kautta.”

Hailuodossa panostetaan koetun hyvinvoinnin edistämiseen ja mittaamiseen. Pienessä yhteisössä se on mahdollista ja kannattavaa. Eri ikäryhmien hyvinvointikäsitysten koostaminen on yksi askel kohti kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Koetun hyvinvoinnin näkyväksi saaminen, valittujen mittareiden hyödyntäminen ja käyttäminen luovasti ja selkeästi koettua hyvinvointia mitaten ovat haasteita, joihin hailuotolainen hyvinvoinnin edistämisen työ tähtää. Hyvinvointityön painopistealueeksi on valittu erityisesti lapsiperheiden hyvinvointi.

Hyvinvoinnin tukeminen on kokonaisvaltaista ihmisten arkeen vaikuttamista ja Hailuodon strategisten painopistealueiden kautta tarkasteltuna hyvinvointia voidaan tukea maakunnallisesti valittujen teemojen kautta. Painopistealueita tukeva ajatus tuleville vuosille on ”yhdessä vastuullisesti”, joka tarkoittaa käytännössä, että kunnan päättäjät, palveluorganisaatio, vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä heidän yhteisönsä, elinkeinotoimijat ja järjestöt toimivat yhdessä kunnan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategian painopistealueet itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeilla ja kestävästi, Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä ja luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme ovat ne teemat, jotka kannattelevat hyvinvointia ja elinvoimaa kunnassa.

Seuraavassa luettelomaisesti kirjattu ne hyvinvoinnin osa-alueet, joita Pohjois-Pohjanmaan maakunnan hyvinvointityössä ihmisen arjen koostajina on korostettu. Hyvinvoinnin osa-alueet kasvu, oppiminen ja kasvuyhteisöt viittaa vahvasti elinikäisen oppimisen teemaan, ihmissuhteet, elämänmuutokset ja toimiva arki paitsi palveluihin, niin Hailuodossa erityisesti se tarkoittaa naapureita, kyläyhteisöä ja hyvää asumisen ja elinympäristön kokemusta. Työelämän merkitys hyvinvoinnille saareissa työskentelevälle ja mantereella käyvälle voivat olla hyvinkin erilaisia. Vapaa-aika, elintavat ja terveyskäyttäytyminen ja myöskin mielenterveys ja fyysinen terveys liittyvät vahvasti saaren luontoon, sen mahdollisuuksiin ja arjen rakenteisiin, joihin yksilö ja yhteisö voi valinnoillaan vahvasti vaikuttaa. Teemoista taloudellinen toimeentulo liittyy vahvasti suoraan perheiden hyvinvointiin. Osallisuus, yhteiskunta ja vaikuttaminen on osio, jossa pienen yhteisön voimana on läheiset suhteet ja matalat hierarkiat.

Kunnan hyvinvointijohtaminen ja kunnan yhteistyö järjestöjen kanssa ovat uuden ajan alussa, jossa yhteisöllisen johtamisen ja yhdessä tekemisen kautta voidaan suoraan vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin. Jatkossa hyvinvointityöhön vaikuttaa myös hyvinvointitoimijoiden uudelleen organisoituminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy pois kunnan vastuulta, mutta hyvinvointityö jää edelleen kunnan omaksi toiminnaksi. Kunnassa tehty hyvinvointityö osana perustyötä tulee korostumaan. Kunnassa tehdään jatkossakin oma hyvinvointisuunnitelma, ja hyvinvointialue muodostaa alueen kuntien suunnitelmien pohjalta hyvinvointialueen tasoisen suunnitelman.

Hyvinvointityön keskeinen kohde on uuden hyvinvointityön rakenteen linjaaminen ja vuoden 2022 aikana tulee kohdistaa muutoksen aiheuttamaan uudelleenorganisointiin. Loisto-hyvinvointiryhmä tulee suunnittelemaan omalta osaltaan muutosta vuoden 2022 aikana.

2 KUNTASTRATEGIA

Hailuodon kuntastrategia 2020-2025 pitää sisällään vuoropuhelujen kautta rakennetut kunnan yhteiset tavoitteet. Hailuodon kunnan visio on ”Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto”. Kuntastrategia päivitetään vuoden 2022 aikana. Päivitysprosessin käynnistävä valtuustoseminaari järjestettiin 30.9.2021.

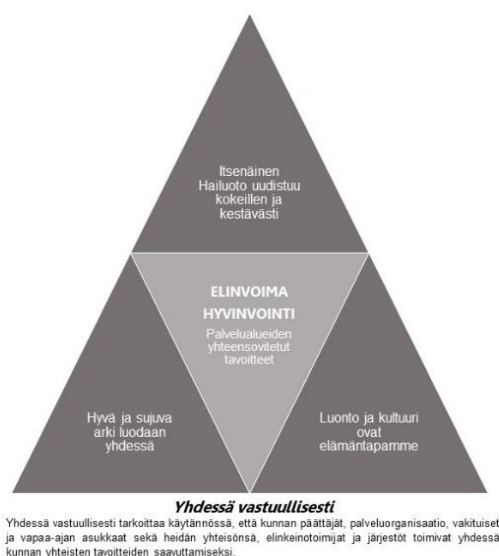
Hailuodon kunnan toimintatapa on ”Yhdessä vastuullisesti”. Se tarkoittaa käytännössä, että kunnan päättäjät, palveluorganisaatio, vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä heidän yhteisönsä, elinkeinotoimijat ja järjestöt toimivat yhdessä kunnan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategian käytännön toteuttaminen on kytkeyty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty kuntatason ja palvelualueiden vuosittaiset tavoitteet, toimenpiteet ja seurantamittarit sekä vastuutahot. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 painopisteistä johdetut kuntatason strategiset painopisteet ovat:

- Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi
- Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä
- Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie.

Kuntastrategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 18.9.2019 § 32 ja 13.11.2019 § 46. Strategian tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on kuvattu talousarvion 2022 käyttötalousosassa.

Visio: ”Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto”

- Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuk-sien kehittämistä ja verkottumista.
- Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualuearajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.
- Tavoitemittaristo sisältyy strategiakauden talousarvioihin. Mittaaminen ja seuranta on osa talousarviopro-sessia.
- Strategisten valintojen tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteitä varten luodaan strategian toteuttamisoh-jelma

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KunL 410/2015 14 §). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt:		
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Kuntayhtymät:		
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Oulu	0,47
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,40

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS2024
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle, krt/v	2	2	2	2	2
Konsernin omavaraisuusaste, %	50	50	50	50	50
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	50	50	50	50	50
Konsernin korolliset lainat/asukas	4164 €				
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle/valiokunnalle, krt/v	2	4	4	4	4

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenään korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastustoimi
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus
6. Tukipalvelut
 - ☐ Hallinnon tukipalvelut
7. Sote saari
 - ☐ Sote saaren hallinto
 - ☐ Sosiaalipalvelut
 - ☐ Vanhuspalvelut
 - ☐ Terveyspalvelut
 - ☐ Ympäristöterveydenhuolto-, palo-, ja pelastus- sekä maatalouspalvelut
 - ☐ Työllisyyspalvelut
8. Oppiva saari
 - ☐ Oppivan saaren hallinto
 - ☐ Perusopetuspalvelut
 - ☐ Nuoriso- ja liikuntapalvelut
 - ☐ Kirjastopalvelut
 - ☐ Kulttuuripalvelut
 - ☐ Muut opetuspalvelut
 - ☐ Varhaiskasvatuspalvelut
9. Elinvoimainen saari
 - ☐ Elinvoimaisen saaren hallinto

- ☐ Asumis- ja yhdyskuntapalvelut
- ☐ Kaavoituspalvelut
- ☐ Rakennusvalvontapalvelut
- ☐ Ulkoilu- ja virkistysalueet
- ☐ Tekniset tukipalvelut
- ☐ Lämmöntuotantopalvelut

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat seuraavat:

1. Valtuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Kunnanhallitus
5. Tukipalvelut
6. Sote saari
7. Oppiva saari
8. Elinvoimainen saari

Kunnanhallitusta, Tukipalveluita, Sote saari -palveluita, Oppiva saari -palveluita ja Elinvoimainen saari -palveluita sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti. Kaikilla palvelualueilla henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan. Kunnansihteeriä sitoo Tukipalvelut palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Sivistysjohtajaa sitoo oppiva saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Teknistä johtajaa sitoo Elinvoimainen saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Perusturvajohtajaa sitoo Sote saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palveluiden sisällä. Kunnansihteeri päättää talousarviomuutoksista Tukipalvelut palveluiden sisällä. Sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista Oppiva saari palveluiden sisällä. Perusturvajohtaja päättää talousarviomuutoksista Sote saari palveluiden sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista Elinvoimainen saari palveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate palvelualueen sisältä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Talousarvio 2022

Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia.

4.1 Hintojen muutokset

Talousarvio 2022 sisältää vuoden 2020 maksujen ja taksojen muutokset:

- Taksojen ja maksujen tarkistukset 15.12.2020 § 286; hallinnon tukipalvelut, Sote saari -, Oppiva saari -, Elinvoimainen saari -palvelualueet
- Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199; kaukolämmön hinnan päivitys
- Kunnanhallitus 2.6.2020 § 131; varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksikorotukset
- Kunnanhallitus 5.5.2020 § 104; Sote saari -palvelualueen palvelumaksujen korotukset.
- Muilta osin hintoja ei ole korotettu.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Hailuodon kunnan elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet

ELINVOIMATAVOITTEET 2020-2025

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus

- vastaavat, että kunnan päätökset toteuttavat kuntastrategiaa
- vastaavat kunnan henkilöstöpolitiikasta ja talouden hoidosta

Hallinnon tukipalvelut

Kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen osana kunnan palvelujen ja elinympäristön suunnittelua, toteuttamista, arviointia.

Perusturva

Tavoitteena edistää ja ylläpitää asukkaiden ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.

Sivistys

Tuottaa sivistystoimen peruspalvelut ja kasvattaa kaiken ikäisten kuntalaisten tietoja ja taitoja.

Tavoitteena on kuntalaisten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen kansalaistoiminnalle.

Elinvoima

Kuntalaisten ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen laadukkaalla maankäytönsuunnittelulla.

Elinvoimaa lisätään huolehtimalla ympäristön ja infran toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Investoinnit

Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimatavoitteiden toteutumista käytännössä.

HYVINVOINTITAVOITTEET 2020-2025

Kaikkien osallisuuden edistäminen, oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen.

Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveydentilan edistäminen.

Edistää kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elämänhallintaa sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia.

Edistää yksilön hyvää arkea, tyytyväisyyttä ja mielekästä elämää.

Liikkumisympäristöjen ylläpito ja liikkumisen lisääminen.

Asiakaspalvelun kehittäminen.

Palvelualueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin prosessitavoitteet yhteensovitetaan.

5.2 Määrärahojen sitovuus

Hailuodon kunnan talousarvion 2022 sitovuustaso on palvelualueitaso. Talouden ja toiminnan raportointitaso on tulosalueitaso. Talousarvion sitovuustaso on käyttötalousosassa palvelualueittain toimintamenot ja toimintatulot. Palkkamenojen ja henkilöstösivukulujen menot ovat erikseen sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.

Määrärahat palvelualueittain TOIMINTAKATE	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Kunnanvaltuusto	-11 310	-26 881	-16 360	-39,1	-16 360	-16 360
Tarkastuslautakunta	-6 684	-5 230	-7 673	46,7	-7 673	-7 673
Keskusvaalilautakunta		-2 000	-444	-77,8		
Viranomaislautakunta	-214	-150	-420	180,0	-420	-420
Kunnanhallitus	184 283	95 710	128 936	34,7	-109 010	-107 983
Hallinnon tukipalvelut	-294 676	-279 116	-293 064	5,0	-289 287	-289 609
Sote saari	-4 774 738	-4 648 597	-4 722 337	6,2		
Oppiva saari	-1 823 823	-2 046 564	-2 051 439	0,2	-2 129 654	-2 183 500
Elinvoimainen saari	-201 141	-223 704	-201 829	-9,8	-127 952	-122 222
Kaikki yhteensä	-6 928 303	-7 136 532	-7 164 630	3,3	-2 680 356	-2 727 767

Henkilöstökulut palvelualueittain	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Kunnanvaltuusto						
Palkat ja palkkiot	-7 196	-23 392	-13 400	-42,7	-13 400	-13 400
Eläkekulut	-291	-586	-584	-0,3	-584	-584
Muut henkilösivukulut	-27	-143	-99	-30,8	-99	-99
Tarkastuslautakunta						
Palkat ja palkkiot	-565	-1 170	-1 130	-3,4	-1 130	-1 130
Eläkekulut	-40		-40		-40	-40
Muut henkilösivukulut	-3		-3		-3	-3
Keskusvaalilautakunta						
Palkat ja palkkiot		-2 100	-2 100			
Eläkekulut			-361			
Muut henkilösivukulut			-83			
Viranomaislautakunta						
Palkat ja palkkiot	-210	-150	-420	180,0	-420	-420
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Kunnanhallitus						
Palkat ja palkkiot	-190 543	-224 472	-262 275	16,8	-230 882	-204 298
Eläkekulut	-44 461	-41 818	-47 655	14,0	-49 008	-44 437
Muut henkilösivukulut	-4 278	-8 379	-9 485	13,2	-9 795	-8 743
Hallinnon tukipalvelut						
Palkat ja palkkiot	-55 985	-50 065	-47 236	-5,7	-43 042	-43 760
Eläkekulut	-12 917	-8 058	-7 583	-5,9	-6 861	-6 986
Muut henkilösivukulut	-1 410	-1 977	-1 739	-12,0	-1 576	-1 605
Sote saari						
Palkat ja palkkiot	-1 382 089	-1 429 779	-1 434 031	0,3		
Eläkekulut	-300 058	-295 834	-289 413	-2,2		
Muut henkilösivukulut	-33 654	-59 777	-57 131	-4,4		
Oppiva saari						
Palkat ja palkkiot	-894 753	-997 173	-997 871	0,1	-1 061 911	-1 081 071
Eläkekulut	-171 865	-202 863	-201 669	-0,6	-212 692	-215 993
Muut henkilösivukulut	-20 150	-41 476	-39 602	-4,5	-42 130	-42 892

Elinvoimainen saari						
Palkat ja palkkiot	-496 284	-516 088	-548 691	6,3	-502 033	-510 065
Eläkekulut	-95 895	-108 350	-110 888	2,3	-102 862	-104 243
Muut henkilösivukulut	-12 555	-21 317	-21 673	1,7	-19 829	-20 149
Kaikki yhteensä						
Palkat ja palkkiot	-3 027 625	-3 244 389	-3 307 154	1,9	-1 852 818	-1 854 144
Eläkekulut	-625 527	-657 509	-658 193	0,1	-372 047	-372 283
Muut henkilösivukulut	-72 077	-133 069	-129 815	-2,4	-73 432	-73 491

5.3 Toimielinten toiminta ja talous

KUNNANVALTUUSTON TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrätyistä asioista.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet 2022

Kunnanvaltuuston toiminnan pelisäännöt laadittu ja otettu käyttöön. Toteuman 2022 arviointi valmis 31.3.2023 mennessä.

Kunnan päätökset perustuvat kuntastrategiaan ja luovat edellytykset tavoitteiden käytännön toteutumiselle.

Kuntastrategian päivitys hyväksytty kunnanvaltuustossa ja toiminnallistettavissa talousarvioon 2023 ja taloussuunnitelmaan 2024-2025.

Talouden tunnusluvut

Kunnanvaltuusto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 310	-26 881	-16 360	-39,1	-16 360	-16 360
TOIMINTAKATE	-11 310	-26 881	-16 360	-39,1	-16 360	-16 360

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimivat vaikuttamistoimielimet nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto toteuttavat tehtävänsä toimintasääntöön ja toimintasuunnitelmaan perustuen. Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasääntö vahvistettiin kunnanhallituksen päätöksellä 25.10.2021 § 300. Vuonna 2022 aloittava nuorisovaltuusto laatii myös toimintasäännön.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (KunL 410/2015§ 121):

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hailuodon kunnan hallintosäännön 39 § mukaan, sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet syksy 2021 ja kevät 2022 sekä valtuustokautta 2021-2025 koskeva arviointi- ja työsuunnitelma hyväksyttiin ohjeellisenä noudatettavaksi tarkastuslautakunnassa 11.10.2021 § 20.

Talouden tunnusluvut

Tarkastustoimi	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 684	-5 230	-7 673	46,7	-7 673	-7 673
TOIMINTAKATE	-6 684	-5 230	-7 673	46,7	-7 673	-7 673

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista

Tiedottamisella

Vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin.

Tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

Toiminnan riskit 2022

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

VAALIT

Perustehtävä

Vaalien järjestäminen. Aluevaalien 2022 ennakkovaalien 12. – 18.1.2022, varsinainen vaalipäivä on 23.1.2022.

Vaalit	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		2 100	2 100			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-4 100	-2 544	-38,0		
TOIMINTAKATE		-2 000	-444	-77,8		

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

Perustehtävä

Viranomaislautakunta päättää asioista, jotka tulee käsitellä monijäsenisessä toimielimessä, joka ei voi olla kunnanhallitus.

Talouden tunnusluvut

Viranomaislautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-214	-150	-420	180,0	-420	-420
TOIMINTAKATE	-214	-150	-420	180,0	-420	-420

KUNNANHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja mittarit

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi	Kunnan kokonaistilannetta vakauttavat toimenpiteet, jatkuvuuden edistäminen Kuntastrategian 2020-2025 päivitys valmis Päivitetty kuntastrategia sisältää Hailuodon kunnan ennakkoinnin, tavoitteet ja kehittymisen häiriötilanteiden jälkeen (resilienssin vahvistaminen) Kuntastrategiaa toteuttavan Hailuodon maapoliittisen ohjelman päivitys toteutettu Tulevaisuuden asumiskohde Hailuotoon	Kunnanhallituksen toiminnan pelisäännöt laadittu ja otettu käyttöön. Toteuman 2022 arviointi valmis 31.3.2023 mennessä. Täsmennetyt strategiakärjet määriteltä, tavoitteet ja mittarit asetettu. Kaavoitettavat alueet (kpl) Muut maankäytön toimenpiteet (kpl) Tonttivaranto (minimi), muuttotase (%) Toteutuneet kohteet, joissa sovelletaan uusia innovatiivisia asumismuotoja (kpl)
Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä	Palvelujen helppo saatavuus ja saavutettavuus	Asiakastyytyväisyys (%) Toimiva palveluohjaus
Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme	Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie Reitistöjen kehittäminen (Pohjois-Pohjanmaan ELY) Kirkkosalmen -reitistöhanke (Eduskunnan lisätalousarvio) Hyypän kehittäminen (MSL; Kunta olemme me) Marjaniemen majakka 150 vuotta Siikamarkkinat 30 vuotta	Kohteet valittu (paikat, tapahtumat, perinteiset ammatinharjoittajat) Kohteista muodostettu opastettu kokonaisuus Digiversio valmis Käyttöönotto myös osana kunnan perustoimintaa

Talouden tunnusluvut

Kunnanhallitus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 389 529	1 351 462	1 559 813	15,4	1 282 617	1 250 117
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 205 246	-1 255 752	-1 430 877	13,9	-1 391 627	-1 358 100
TOIMINTAKATE	184 283	95 710	128 936	34,7	-109 010	-107 983

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Asukkaita kuullaan ennakoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

Päättäjien ja asukkaiden sekä kunnan henkilöstön osallisuutta ja kohtaamisia kehitetään suoran osallistumisen monipuolisin keinoin
TA2023 valmistelun kuntalaisten kuuleminen syys-lokakuussa 2022
Maapoliittisen ohjelman päivitys; ohjelman valmisteluvaiheessa kuntalaisten ja maanomistajien suora osallistuminen ja vuorovaikutus
Asukas- ja asiakaskyselyt, kyselyt päättäjille ja henkilöstölle. Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

Toiminnan riskit 2022

Riskienhallinta perustuu Hailuodon kunnan riskienhallintasuunnitelmaan 2022. Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan ennakointi ja seuranta toteutetaan vakiintuneesti osana talouden ja toiminnan toteuman seurantaa. Riskienhallinnan johtoryhmätyöskentelyä ja dokumentaatiota jatkokehitetään.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka osa-alueissa vuonna 2022 painotetaan:

Talous sekä tavoitteiden toteutuminen, tuloksellisuus

- Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen toteuttaminen vastuunjakotaulukon mukaisesti, tarvittaessa päivitystoimenpiteiden suorittaminen.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonnan osalta

- Avoimien kilpailutusmenettelyjen edistäminen
- Henkilöstön hankintaosaamisen päivittäminen
- Yhtiöittäminen; kunnan toimialojen yhtiöittämistarpeiden sekä tarvittavien toimenpiteiden selvittäminen

Kiinteistöjen käyttö, kunto ja yhteistyö kiinteistöjen käyttäjien kanssa

- Kiinteistöjen salkutuksen loppuunsaattaminen määräajassa 31.5.2022

HALLINNON TUKIPALVELUJEN TOIMINTA JA TALOUS

Hallinnon tukipalvelujen perustehtävä

Hallinnon tukipalvelujen yleistehtävä on kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen osana kuntastrategiaprosessia sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Hallinnon tukipalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Tukipalveluissa tuotetaan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalveluja sekä elinkeino- ja kehittämispalveluja. Hallinnon tukipalvelut osallistuu kunnan kehittämistoimintaan, edistää osaltaan kokeilemalla kehittämistä sekä digitalisaatiota.

Hallinnon tukipalveluissa ohjataan ja kehitetään kunnan varautumista sekä varautumis- ja turvallisuussuunnittelua.

Strategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Organisaation avoimuutta, luottamusta ja ennakoitua edistävien käytäntöjen käyttöönotto toimielinten, hallinnon ja palvelualueiden toiminnassa	Uudet käytännöt
Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen uudistaminen	Hailuodon osallisuusmallin (Kv 18.9.2020 § 32) toiminnallistamisen jatkaminen osana kunnan perustoimintaa Kuntayhteisön toimintaosallisuuden edistäminen (siirto vuodelta 2021)	Palvelualueiden keskeiset osallisuustoimenpiteet sisältyvät talousarvioon ja toteutuvat dokumentoidusti perustoiminnassa
Paikkaperustaisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen	Hailuodon ensisijaisuutta ihmisen elinympäristönä, hyvinvoinnin, toiminnan, kulttuurin ja kokeuksien lähtökohtana painottava korkea-asteen yhteistyön (paikkaperustainen kehittäminen)	Valmistuneet opinnäytteet sekä niiden johdosta suoritettavat jatkotoimet
Arjen turvallisuuden kehittäminen	Turvallisuussuunnitelman laadinta (siirto vuodelta 2021)	Turvallisuussuunnitelma 2021-2025

Strategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Tiedonohjaukseen perustuva kunnan asianhallinta	Tiedonohjaussuunnitelmaan (TOS) perustuvan asianhallintajärjestelmän Dynasty 10:n käyttöönotto	Käyttäjäkoulutukset Testikäyttövaihe Asianhallintajärjestelmän käyttöönotto

Strategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie	Viron Muhun kunnan ja Hailuodon kunnan elinkeino- ja kulttuurikumppanuuden kehittäminen	Yhteistyösopimus Toteutunut yhteistyö näyttelytoiminnassa ja Villa Festivaalissa

Talouden tunnusluvut

Hallinnon tukipalvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	22 635	15 275	14 000	-8,3	14 000	14 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-317 311	-294 391	-307 064	4,3	-303 287	-303 609
TOIMINTAKATE	-294 676	-279 116	-293 064	5,0	-289 287	-289 609

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittäminen osana Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua.

Kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa (KunL 410/2015 § 29).

Osallistuvan budjetoinnin edistäminen osana talouden ja toiminnan suunnittelua sekä talouden sopeuttamistoimia.

Dialogisen menetelmät asukasosallisuudessa.

Osallisuuden ja vaikuttamisen toteuman 2020 arviointi.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Kunta huolehtii, että asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa päätösten valmisteluun (KunL 410/2015 § 29)	Monikanavainen kuntaviestintä	Koko vuosi	Kuntaviestintä ja palvelualueiden viestinnästä vastaavat

Kuntayhteisön toimintaosallisuuden edistäminen	Yhdistysten avustushaun ja kumppanuuksien kehittäminen	Asukastilaisuudet, kumppanuuspöytä	Ennen 2022 toiminta-avustushakua	Kunnansihteeri, vapaa-aikasihteeri
--	--	------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafooromit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit vuonna 2022

Avoimeen hallintoon ja talouden sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä avoimen hallinnon toiminnan pelisäännöillä ja ennakoivalla taloudenpidolla. Kuntalaisten ja henkilöstön osallisuuden vahvistamisella kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kunnan toimintakulttuurin uudistamiseen ja kuntastrategian toiminnallistamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä tavoitteellisella avoimen hallinnon edistämällä osana johtamisen ja kunnan perustoiminnan uudistamista.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnan pelisäännöt	Toimielinvaikutukset Kuntalaisvaikutukset Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset Talousvaikutukset

SOTE SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Perusturvapalvelujen yleistavoitteena on huolehtia kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja taata kuntalaisille lainsäädännön mukaisesti laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää asukkaiden hyvinvointia, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveydentilaa sekä asukkaiden ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.

Palvelualueen toiminta on Hailuodon kunnan vastuulla vuoden 2022 loppuun. 1.1.2023 sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastustoimi siirtyvät valtakunnallisessa uudistuksessa hyvinvointialueelle. Vuoden 2022 aikana kaikki siirtoa valmistelevala toiminta toteutetaan perustehtävän hoidon ohella. Tulevassa siirrossa koko palvelualueen henkilöstö siirtyy hyvinvointialueen henkilökunnaksi. Tavoitteet on laadittu muutokseen tähtäävinä. Sote saari –palvelualueen toiminnoista (tulosalueet) siirto ei koske ympäristön terveydenhuoltoa, maatalouspalvelua eikä työllisyyspalveluita. Nämä hoidetaan nykyiselläänkin kuntien yhteistoimintana, eli kuntaan jäävä henkilöstöä ei ole. Työllisyyden hoito on kunnan tehtävänä aiempaa laajemmin, erityisesti lainsäädännön muuttuessa vuoden 2023 alussa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää kokonaisuudessaan kunnan tehtäväksi yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Tämän hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen rajapinnan valmistelu on koko kunnan tason työtä, mutta se on jatkossa siirrettävä pois Sote saari -palvelualueelta. Hyvinvointikoordinaattorina ja Loisto-hyvinvointiryhmän puheenjohtajana toimii perusturvajohtaja.

Palvelualueella toimii vanhus- ja vammaisneuvosto, joka aloitti toimikautensa vuoden 2021 lopulla. Sote saari –jaosto aloitti toiminnan uudella kokoonpanolla vuoden 2021 loppupuolella.

Vuodelle 2022 ei ole suunniteltu muutoksia henkilöstössä. Erityisesti vanhuspalveluiden toimintaa turvaamaan on suunniteltu kahden oppisopimusopiskelijan kouluttaminen. Henkilöstön koulutustoiminta vuoden 2022 aikana tähtää hyvinvointialueelle siirtymiseen ja on THL:n tai hyvinvointialueen järjestämää. Pakolliset täydennyskoulutusvelvoitteet hoidetaan ensiavun ja lääkehoidon osalta.

Vuoden 2022 aikana tullaan käyttämään Saarenkartanon lahjoitusrahaston varoja ikäihmisten tarpeita vastaavasti.

Hallinto

Perustehtävänä on palvelualueen perustehtävien määrittelemine, tiedolla johtamiseen perustuva kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden suunnittelu, arviointi ja tarvittavien muutosten tekeminen taloudellisesti valtakunnallisen ja maakunnallisen ohjauksen suuntaviivojen mukaisesti, tukea esimiehiä hyvien käytäntöjen vahvistamiseen ja varmentamiseen kunnan omista palveluista. Sote saari -palvelualue neuvottelee ja hallinnoi lisäksi ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa tehtyjä palvelusopimuksia.

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden perustehtävänä on huolehtia kuntalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden ylläpitämisestä sekä toimeentulon toteutumisesta. Palveluilla parannetaan edellytyksiä omaan elämähallintaan sekä lisätään valmiuksia itsenäiseen suoriutumiseen.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluiden perustehtävänä on tuottaa Hailuodon kunnassa ikääntyneille kuntalaisille heidän tarvitsemiaan palveluita kansanterveyslain mukaisen kotisairaanhoidon, kotipalvelun, tukipalveluiden ja tehostetun palveluasumisen muodossa. Kotihoidon perustehtävänä on tarjota hoitoa, hoivaa ja apua asiakkaan kotona selviytymiseen. Tehostetussa palveluasumisessa on hoito ja hoiva on suunnattu ikäihmisille, joilla fyysinen, psyykkinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on alentunut niin, etteivät he enää selviydy kotona omaisten tai kotihoidon turvin, mutta eivät tarvitse sairaalatasoista hoitoa. Tavoitteena on tukea omatoimisuutta kuntouttavan työotteen avulla ja luoda turvallinen koti tai kodinomainen asuinympäristö ikääntyneille.

Terveystalvet

Perustehtävänä on tuottaa laadukasta ja nykyaikaista perusterveydenhuollon palvelua kuntalaisille. Oma toimintaa täydennetään ostopalvelusopimuksin. Terveystalvet sisältävät perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon.

Ympäristöterveydenhuolto-, palo- ja pelastustoimi

Sote saari vastaa kuntien ja kuntayhtymien yhteistyössä järjestettävistä palveluista ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maatalouden palveluista sekä palo- ja pelastustoimesta alueella.

Työllisyyspalvelut

Perustehtävänä on tarjota asiakkaille maksutonta palveluohjausta työllistymisen edistämässä tai kohdallisten palveluiden piiriin. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistäminen ja vaikuttaminen pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun ennaltaehkäisevästi.

Strategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Hyvinvointialueelle siirtyminen vuoden 2022 aikana.	Saattaa henkilöstö, sopimukset ja tarvittava muu informaatio hyvinvointialueen käyttöön. Kaksi oppisopimuskoulutusta lähihoitaja.	Kyllä/ei.

Strategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Terveyspalveluiden saatavuus ja lainmukaisuus toteutuu (terveydenhuoltolaki 57§)	Terveyspalveluiden jatkuva laadullinen arviointi.	Kyllä/ei.
Ikääntyvän väestön palvelutarpeiden tunnistaminen ja hyvinvoinnin tukeminen (vanhuspalvelulaki).	Kotona asumista tukevien ja ennaltaehkäisevien toimien suunnitelmallinen toteuttaminen. Gubbe-toiminnan laajentaminen veteraanien ja veteraanien leskien kokemusten perusteella.	Seniorineuvolan asiakkaat ja käyntimäärät. 92 % yli 75-vuotiaista asuu kotona.
Sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuudet perustuvat kirjattuun palvelutarpeen arviointiin tai hoitosuunnitelmaan.	Palvelutarpeen arviot on tehty uusissa asiakkuuksissa seniorineuvola, kotihoito ja ennen palvelun aloittamista palvelukoti.	Rai Screen-mittari on laadukkaasti tehty seniorineuvolan, kotihoidon ja palvelukodin asiakkuuden alkamissa. Palveluissa oleville asiakkaille asiakkuuden jatkuessa puolivuositain. Kaikki arvioinnit (100 %) on viety loppuun.

Strategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Ikäihmisten koetun hyvinvoinnin esille tuominen.	Palveluiden sisällön hyvinvointinäkökulman vahvistaminen.	Kirjaukset asiakirjoissa kyllä/ei.
Luonto ja ulkoilu ovat jokaisen ulottuvilla.	Asiakkaiden päiväohjelman rakenteisiin sisällytetään luontokokemusten ja ulkoilun mahdollisuus.	"100 minuuttia kulttuuria kuukaudessa kuntalaisille" mahdollistaminen (tilaisuuksien määrä).

Talouden tunnusluvut

Sote saari	TP 2020	TA 2021	TA 2021 muu- tokset	TA 2022	%	TS 2023	TS 2023
TOIMINTATUOTOT							
YHTEENSÄ	337 004	375 536		339 070	-9,7	0	0
TOIMINTAKULUT YH- TEENSÄ	-5 111 742	-4 820 158	-203 975	-5 061 407	5,0	0	0
TOIMINTAKATE	-4 774 738	-4 444 622		-4 722 337	6,2	0	0

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Sote saari järjestää asiakasillan hyvinvointialueeseen siirtymisestä tiedottamiseksi.

Sote saaren koko henkilöstö huomioi ja tiedottaa eteenpäin asukkaiden vapaamuotoisesti palvelutilanteissa saadun palautteen. Terveyskeskuksessa ja palvelukodilla on oma palautealaattikko. Terveyspalveluiden ostopalveluissa on sisäänkirjoitettu palveluiden tyytyväisyysmittaukset, asiakasraati ja kehittämistä tukevat palaverit.

Palvelukodilla järjestetään säännölliset omaisten tapaamiset, joissa on suora palautteen mahdollisuus.

Avointen hyvinvointiryhmien toimintaa tukemalla terveys- ja sosiaalipalveluissa asiakkailta on suora vaikuttamisen kanava. Huomioidaan liikuntapalveluiden tuottamat ryhmät ja niistä saatu palaute.

Jatketaan jo olemassa olevaa vammais- ja vanhusneuvoston suoraa kuntalaisten palautteenantomahdollisuutta sisällyttämällä kuntalaispalaute/terveiset käsittelyyn jokaisessa neuvoston kokouksessa.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen siirtymisen hyvinvointialueelle	Tieto-osallisuuden vahvistaminen ja tulevasta osallistumismahdollisuuksista tiedottaminen kunnan tasolla. Asiakaslähtöisyyden toteuttaminen	Keskustelutilaisuus/asiakasilta, tarpeen mukaan useampia. Asiantuntija-apu valmistelussa mukana olevilta tahoilta.	Koko vuoden 2022 aikana	Hyvinvointialue/ kunnan tasolla perusturvajohtaja.

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4)Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2022

Koostettuna Sote saari palvelualueen riskit ovat henkilöstön siirron epäonnistuminen siirtoon liittyvän yhteistoimintamenettelyn (YT-menettely) osalta ja mahdollisten henkilöstömuutosten vaikutus perustoimintaan.

Koronatilanne on luonut ennakoimattoman pitkäkestoisen, laajan ja uudenlaisen uhkan Sote saari -palvelualueelle. Pienten yksiköiden haavoittuvuus korostuu ja erityisryhmien kanssa toiminta aiheuttaa vastuun suojella erityisen haavoittuvassa osassa olevia ihmisiä. Oman toiminnan, viestinnän ja suojautumisen oikea-aikaisuus korostuu epidemian edelleen jatkuessa.

Sisäisiä riskejä palvelualueella tunnistetaan yhä paremmin. Riskiensuunnitelman rinnalla Sote saarella mahdollisia, läheltä piti ja toteutuneita riskejä tarkastellaan monin tavoin. Lakisääteiset omavalvontasuunnitelmat on laadittu erikseen terveyskeskukseen, palvelukotiin ja kotihoitoon. Asiakkaiden ja henkilökunnan toteutuneet ja läheltä piti -tilanteet tarkastellaan HaiPro-ohjelman kautta ajantasaisena ja raportoidaan säännöllisesti henkilöstötoimikunnalle.

Sote saari -palvelualueen riskit kulmineituvat toiminnallisiin riskeihin ja erityisesti henkilökuntaan, sen osaamiseen ja hyvinvointiin. Palvelualueen tehtäviä, joita hoitaa vain yksi henkilö ja tarvitaan enemmän vastuun jakautumista. Riski korostuu, jos sopimukset sijaistamisesta eivät toimi. Hyvinvointia tukevia perusprosesseja on tarkasteltava riskienhallinnan näkökulmasta, ei vain yksilön vapauksina tai velvollisuuksina.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Sote saari ei toteuta laajaa ennakkovaikutusten arviointia vuonna 2022.	-

OPPIVA SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Oppiva saari- palvelujen tavoitteena on turvata sivistystoimen peruspalvelut: varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Tavoitteena on myös edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, elämänhallintaa, kasvattaa tietoja ja taitoja sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia Hailuodon omaleimaisuutta hyödyntäen ja vahvistaen.

Hallinto

Hallinnon tehtävänä on tuottaa arjen palveluiden suunnittelu, toiminta ja lakisääteiset suunnitelmat ja raportoinnit, vastata palvelualueen viestinnästä, talouden suunnittelusta, tavoitteiden asettelusta, seurannasta ja raportoinnista, riskienhallinnasta, henkilöstön rekrytoinnista ja työhyvinvoinnista sekä huolehtia toimintaan osallistuvien turvallisuudesta. Osa hallinnon toimintaa on kunnan sisäinen yhteistyö, yhteistyö kuntalaisten kanssa sekä verkostoituminen ja aktiivinen yhteistyö lähikuntien kanssa, osallistuminen alueellisiin ja valtakunnallisiin sivistyspalveluforumeihin ja koulutuksiin sekä ajantasaisen tiedon ja lakimuutosten tuominen palvelutoiminnan arkikäytänteisiin. Palvelualueesihteerin toimenkuvan kehittäminen ja resurssin laaja-alainen hyödyntäminen palvelualueen eri yksiköissä on edelleen kehittämisen yhtenä painopistealueena.

Perusopetuspalvelut

Perusopetuksen palvelut järjestetään voimassa olevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti sekä lapsiystävällisen kunnan päätöksenteon pohjalta. Tavoitteena ovat laadukkaat ja korkeatasoiset ajan tasalla olevat palvelut koulutetun ja säännöllisesti koulutuksiin osallistuvan henkilöstön avulla. Perusopetuksen oppilashuollon lakisääteiset, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat tavoitteet toteutuvat osin ostopalveluna sekä yhteistyössä Sote-saaren palvelujen kanssa. Lisäpalveluita mm. koulun kehittämistyötä, kerhotoimintaa, kansainvälistä yhteistyötä ja poikkeusjärjestelyistä johtuvaa erityistukea, jakotunteja ja lisäopetusta rahoitetaan pääosin hankeavustuksilla ja toteutetaan yhteistyössä kuntalaisten sekä eri yhteistyötahojen mm. kansalaisopiston kanssa.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta. Toiminta-ajatuksena on monipuolisten perusliikuntapalveluiden tarjoaminen kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on terve, työkykyinen, monipuolisesti liikuntapalveluja käyttävä kuntalainen. Yhteistyössä yli hallintokuntien, mm. liikuntatiimi, suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ajatellen.

Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle, tukea nuorisoyhdistyksiä ja muuta nuorten itsensä järjestämää toimintaa. Nuorisotoimi antaa myös neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua nuorisotoimintaa koskevissa asioissa. Toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen nuorten kansalaistoiminnalle sekä myönteisten elämysten tuottaminen lapsille ja nuorille erilaisten toimintojen ja tapahtumien avulla.

Toimintaa on organisoitu yhteistyössä paikallisten järjestöjen, seurakunnan, peruskoulun sekä seutukunnan muiden vapaa-aikatoimien kanssa. Keväällä 2022 valittava uusi nuorisovaltuusto jatkaa aktiivisemmin paikallisten lasten ja nuorten äänen esiintuojana sekä nuorisotapahtumien järjestäjänä.

Nuorten kesätyöllistämisen organisointi kuuluu nuorisotoimelle.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut järjestetään saavutettavasti sekä laajalle että pienemmille kohderyhmille nykyaikaisesti ja tehokkaasti, perinteitä kunnioittaen. Seutulainausta, omatoimipalveluja ja etäkirjaston digitaalisia palveluita käytetään kulttuurisisältöjen välittämiseen asiakkaille.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut järjestetään pääosin kunnan omana palveluna yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen ja senioripalveluiden sekä vuosittaisten Hailuodossa järjestettävien tapahtumien tapahtumajärjestäjien kanssa. Kulttuuripalveluihin kuuluu myös Kotiseutumuseon Kniivilän kunnostuksen ja toiminnan kehittäminen sekä museon kesäopastus. Kulttuuripalvelut vastaa myös muiden saaren kulttuurikohteiden kunnan valvomista. Painopistealueena on ympäri-
vuotinen toiminta. Yhteistyötä tehdään niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kulttuuripalvelut tiedottaa kattavasti kunnan nettisivuilla ja kunnan sosiaalisessa mediassa toiminnastaan sekä osallistaa kuntalaisia muun muassa kyselyiden kautta.

Muut opetuspalvelut

Kansalais- ja musiikkiopistotoiminnasta vastaa Vuolle-opisto peruskoulun, kirjaston ja liikuntahallin tiloissa. Opisto-
vastaavana toimii Mira Talala.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tavoitteita ja suunnitelmia ohjaavat Opetus-
hallituksen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetussuunnitelma. Hailuodon esiopetus toimii varhaiskasvatuksen alla. Päiväkodissa toimii 3 ryhmää: 1-3 vuoti-
aiden ryhmä Pikkuluoto, 4-5 –vuotiaiden ryhmä OnnenSaari sekä esiopetusryhmä, joka toimii esiopetusajan koulun
esiopetusluokassa. Esikoululaisten täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan ensisijaisesti OnnenSaaren ryhmän yh-
teydessä huomioiden lapsimäärä. Päiväkodin Pikkuluoto ryhmä toimii ympärivuorokautisesti. Tavoitteena on tuottaa
laadukasta, lapsia ja lapsuutta arvostavaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Strategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Laadukkaiden peruspalveluiden turvaaminen	Osaava, riittävä henkilöstö Tarvittavat henkilöstömuutokset: tuen tarpeen turvaaminen päiväkot- ja esiopetusryhmässä (määräaikainen lastenhoitaja 1.1.-31.5.2022 esiopetusryhmässä 30h/vko) sekä määräaikainen päiväkotiaavustaja 1.8.-31.12.2022 100% Lasten kotihoidon tuki 2022 Päätoimisen tuntiopettajan viran perustaminen 1.8.2022 Vakan siivous- ja keittiöpalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan Elinvoimaisen saaren palveluiksi.	Henkilöstön määrä Henkilöstön pätevyys
Joustava palvelutarjonta	Tilojen muunneltavuus ja tarkoituksenmukaisuus	Käyttäjämäärä Kunnossapitotoimenpiteet

Strategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kirjastopalveluiden saatavuuden lisääminen	Kirjaston aukioloaikojen laajennus Omatoimikirjaston toiminnan aloittaminen	Kirjaston kävijämäärä Aukiolotunnit
Liikkumisen lisääminen,	Liikunnalliset tapahtumat	Osallistujamäärät,

Kuntalaisten hyvinvointi	Liikuntapaikkojen parantaminen, lisääminen Hyvinvointi- ja liikuntatiimin toiminnan kehittäminen	Aktiivinen kuntalainen
Lapsiystävällinen päätöksen- teko ja toiminta, koko kunnan tavoite	Lapsen etu on ensisijainen toiminnassa Lasten ja perheiden hyvinvoinnin huomiointi palveluratkaisuissa	Lasten ja perheiden hyvinvointia tukevat palvelut: määrä, käyttäjät

Strategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kulttuuripalveluiden lisääminen ja kulttuuriperinnön vaaliminen	Kulttuurisuunnitelma, tapahtumien organisointi Selkeä, eri kohderyhmät tavoittava viestintä Kulttuurikohteiden kunto, yhteistyö.	Museon ylläpito- ja rakennusten kunnossapitotoimet jatkuvat Tapahtumien säännöllisyys ja jatkuvuus
Luontoliikunnan lisääminen	Retkien, valinnaisainetarjonnan ja kerhotoiminnan järjestäminen. Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä iltapäiväkerhotoiminnassa metsä ja lähiympäristö oppimisympäristöinä.	Kävijämäärät Osallistujamäärät Toimintapäivät

Talouden tunnusluvut

Oppiva saari

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	80 741	116 983	109 993	-6,0	66 493	66 493
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 904 564	-2 163 547	-2 161 432	0,1	-2 196 147	-2 249 993
TOIMINTAKATE	-1 823 823	-2 046 564	-2 051 439	0,2	-2 129 654	-2 183 500

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teema-
tapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioimme lasten ja nuorten osallisuuden osana
toimintakulttuuria. Tarjoamme valinnan mahdollisuuksia varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa, joka tuo lapsille ja
nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut sekä tavoitekeskus-
telut ja vanhempainvartit koulussa. Vuonna 2022 vanhempien osallisuutta varaudutaan järjestämään tarvittaessa
myös etäyhteyksillä. Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa toteutetaan mm. asiakkaille suunnattuja palvelukäyttäjäkyselyjä,
perustiedottamista sekä lisätään vaikutusmahdollisuuksia tapahtumatarjontaan ja aineistohankintaan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumista päätöksenteossa. Nuorisoval-
tuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja Luototuvalla käyville nuorille.

Liikuntatoimi järjestää liikuntatoimintaan liittyviä kyselyjä kirjallisina ja suullisesti ryhmien toiminnan yhteydessä.

Henkilöstö kokoontuu säännöllisesti sivistystoimijoiden kokouksiin, varhaiskasvatuksen / esiopetuksen suunnitteluko-
kouksiin sekä perusopetuksen kuukauden sisällä vuorotteleviin yhteissuunnittelu-, tiimi- ja opetushenkilöstön kokouk-
siin. Henkilöstön kehityskeskustelut ryhmissä tai henkilökohtaisina ovat tärkeä osa henkilöstön osallisuutta ja vaiku-
tusmahdollisuuksia.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kirjaston aukioloaikojen laajentaminen	Yhteissuunnittelu ja/tai -kehittäminen Asiakaslähtöisyyden toteuttaminen	Yhteissuunnittelu, yhteiskehittäminen Kysely		Kirjastonhoitaja
Kniivilän museon toiminta	Museon palvelujen kehittäminen ja suunnittaminen kuntalaisille ja vierailijoille	Kysely	Kesä 2022	Kulttuurisihteeri

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntaforumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2022

Oppiva saari-palvelualueen riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinnissa 1-9/2021 riskeistä painavimpina nousevat strategisena riskinä haavoittuva henkilöstörakenne ja yllättävät, poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat infrastruktuurin häiriöt. Lautta on myöhässä tai ei kulje, jolloin päiväkodissa tai koulussa ei ole riittävästi henkilöstöä tai vanhemmat eivät pääse hakemaan lastaan.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtapaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit. Näiden riskien seurauksina tiivistetysti ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen.

Pandemian vaikutus palvelutarjontaan ja palveluiden sisältöön on edelleen merkittävä riski ja toimintaa rajoittava tekijä kaikissa Oppiva saaren toiminnoissa.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Esiopetuksen lastenhoitaja Päiväkotiaavustaja	Varhaiskasvatuspaikkojen ja esiopetuksessa olevien lasten täydentävän varhaiskasvatuksen tarve vuodelle 2022. Tuen tarpeen varmistaminen. Päiväkodin perustehtävien turvaaminen (pienryhmätoiminta, siivouksessa, pyykkihuollossa sekä ruokailussa avustaminen)

ELINVOIMAINEN SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Palvelualueen perustehtävä

Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja laadukkaasti. Elinvoimainen Saari -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Hallinto

vastaa koko palvelualueen taloushallinnosta, laskutuksesta, hallintopalveluista, it-palveluista, asuntojen ja huoneistojen sekä maa-alueiden vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), osoiterekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, palvelualueen hankintojen kilpailutuksesta sekä rakennusinvestointien organisoinnista ja hallinnoinnista.

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa maa- ja metsätiloista, liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden talvikunnossapito), vuokra-asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, perusturvarakennuksista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista. Yksityisteiden avustuksiin varataan 60 000 €. Avustus suositellaan käytettäväksi yksityis- ja pihateiden talvikunnossapitoon, johon vuodelle 2021 oli budjetoitu 120 000 €.

Kaavoituspalvelut

vastaa kunnan kaavoittajan tehtävistä yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maapolitiikassa. Talousarvioon 2022 sekä taloussuunnitelmiin 2023-2024 on sisällytetty kaavoittajan rekrytointi kunnan palvelukseen määräajaksi (2022-2024) palkkakustannuksineen. Palkkaus TS:n mukaisesti, kokonaispalkka n. 3 500 €, vähimmäiskoulutus MRL:n ja MRA:n mukaan. Kaavoitukseen panostus on kuntastrategian mukaista ja tuo nopeammin uusia myytäviä rakennuspaikkoja markkinoille. Myös rakentamisen luvitus jouhevoituu ja nopeutuu lupaprosessien yksinkertaistumisen kautta.

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta-alueiden ja niiden rakennelmien sekä muiden ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta. Reitistöt ja taukotuvat siirtyvät matkailupalveluiden kustannuspaikalle ja hoidettavaksi vuoden 2022 alusta lähtien.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus- ja ruokahuollon palveluista. Sote-uudistuksen vaikutukset siirtyvään henkilöstöön eivät ole vielä täysin selvillä. Tätä asiakirjaa laadittaessa oletuksena oli käytössä olevien tietojen perusteella, että palvelualueelta siirtyy 2-3 henkilöä hyvinvointialueen palvelukseen. Muutoksena edellisvuoteen päiväkotit Onnensaaren puhdistuspalvelut siirtyvät teknisiin tukipalveluihin 1.8.2022 alkaen.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä polttoaineiden hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

Strategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Maankäytön suunnittelun jatkaminen strategisen yleiskaavan ja kuntastrategian periaatteiden mukaisesti.	Kyläkaavoituksen käynnistäminen. Nokan kaavamuutos. Rantasumpun kaavamuutos. Rakennuspaikkojen jalostaminen. Määräaikaisen kaavoittajan rekrytointi turvaamaan kaavoituksen edistämistä.	Ensimmäiset osayleiskaavat hyväksyntäkäsittelyyn. Uusia rakennuspaikkoja kunnalle.
Maapoliittisen ohjelman päivittämisen käynnistäminen.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena maapoliittisen ohjelman päivitystyöhön.	Maapoliittisen ohjelman hyväksyminen ja maanhankintaan liittyvistä käytännöistä päättäminen.

Strategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Laadukkaat palvelut. Kuntamarkkinointiin panostaminen.	Vahvistetaan ja kehitetään omaa toimintaa. Palvelupyyntöihin vastataan viivytystä. Lomien porrastus. Osallistutaan kuntalais- ja mökkiläistapahtumiin.	Asiakaspalaute. Tiedotteiden määrä.
Verkkopalvelut helposti saatavilla.	Sähköisen palvelukonseptin kehittäminen. Kotisivujen päivittäminen.	Aktiiviset lomakkeet verkkosivuilla. Selkeät kotisivut. Asiakaspalaute.

Strategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Luonnossa liikkumisen lisääminen.	Liikunta-alueiden ja ulkoliikuntapaikkojen ylläpito.	Asiakaspalaute.
Liikkumisen lisääminen.	Yleisten alueiden ja liikunta-alueiden ylläpito.	Asiakaspalaute.

Talouden tunnusluvut

Selite	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 229 409	1 317 213	1 318 567	0,1	1 339 804	1 357 067
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 430 550	-1 540 917	-1 524 288	-1,1	-1 471 648	-1 483 181
TOIMINTAKATE	-201 141	-223 704	-205 721	-8,0	-131 844	-126 114

Osallisuus ja vaikuttaminen 2022

Elinvoimainen Saari –palvelualue vastaa osaltaan kaavoittamisesta ja maankäytöstä. Kaavaprosessiin kuuluu Maankäyttö- ja rakennuslain (=MRL) mukaan laaja osallistaminen ja kuuleminen. Erilaisten työpajojen avulla osallistetaan sidosryhmiä mukaan yhteisiin maankäyttöön liittyviin hankkeisiin, jotka jatkuvat tai käynnistyvät vuoden 2022 aikana. Myös rakennuslupa- ja poikkeamisprosesseissa rajanaapureiden kuuleminen on lain mukaan suoritettava. Tehdyt päätökset annetaan julki lain määrittämässä järjestyksessä.

Palvelualue tiedottaa aktiivisesti palvelualueen ajankohtaisista asioista mm. kotisivujen kautta.

Palvelualueen henkilöstön osallisuus toteutuu osastopalavereiden ja laadukkaan tiedottamisen kautta. Kehityskeskustelujen merkitystä korostetaan edelleen.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan valmisteluvaiheen kuuleminen tai suora osallistuminen:

Asia	Tavoite	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kaavoitus	Tieto-osallisuuden, suunnitteluosallisuuden ja päätösosallisuuden vahvistaminen. Tiedottamisen ja tiedonhankinnan lisääminen. Eri intressiryhmien vuorovaikutus.	Lakisääteinen kuuleminen (OAS, luonnosvaihe, ehdotusvaihe, hyväksymisvaihe). Nähtävillä olot, yleisötilaisuudet, työpajat, kyselyt.	1.1.2022 – 31.12.2022	Elinvoimainen Saari -palvelualue, kunnanhallitus.
Rakennusvalvonnan luvat	Tieto-osallisuuden vahvistaminen, lupapäätösten läpinäkyvyys. Yhdenvertaisuusperiaate.	Kuulemiset, nähtävillä olot.	1.1.2022 – 31.12.2022	Rakennustarkastaja.

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspyödyt, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafooromit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2022

Palvelualueen toimintaympäristön kannalta vuoden 2022 suurimmat riskit kohdistuvat koronapandemiaan, liikenteeseen sekä sähkön-, veden- ja lämmönjakeluun. Myös laajat tulipalot (metsäpalot, rakennuspalot) ylittävät merkittävän riskin rajan. Vaikutuksiltaan tuntuvin riskinä voidaan pitää epäonnistumisia maankäytön suunnittelussa ja maapoliitiikassa, riittämättömiä henkilöstöresursseja, talouden ongelmia, sopimusrikkomuksia, sisäilmaongelmia ja suuria tekniikan ongelmia.

Päätösvaikutusten ennakoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Maapoliittisen ohjelman päivitys	Hyvän ja tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen. Kohtuuhintaisen tonttimaan tarjoamisen edistäminen. Johdonmukaisen, ennustettavan ja pitkäjänteisen maapoliitiikan harjoittaminen. Yhdenvertaisuusperiaatteen noudattaminen.

6 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA Ulkoinen	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	482 619	425 278	534 746	25,7	530 190	540 453
Maksutuotot	356 823	441 734	358 362	-18,9	165 062	166 062
Tuet ja avustukset	82 954	131 677	177 420	58,9	61 870	29 370
Vuokratuotot	459 064	456 975	456 600	0,1	527 871	533 871
Muut toimintatuotot	36 890	7 100	52 600	640,8	50 300	50 300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 418 349	1 462 764	1 579 728	8,0	1 335 293	1 320 056
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 027 625	-3 244 389	-3 307 154	1,9	-1 852 818	-1 854 144
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-625 527	-657 509	-658 193	0,1	-372 047	-372 283
Muut henkilösivukulut	-72 077	-133 069	-129 815	-2,4	-73 432	-73 491
Palvelujen ostot	-3 412 691	-3 493 315	-3 405 203	-2,5	-827 514	-820 517
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-899 237	-782 965	-872 219	11,4	-738 369	-740 419
Avustukset	-232 127	-216 621	-296 600	36,9	-88 200	-124 200
Vuokrat	-70 195	-70 838	-72 623	2,5	-61 805	-61 805
Muut toimintakulut	-7 175	-590	-2 551	332,4	-1 464	-964
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 346 653	-8 599 296	-8 744 358	1,7	-4 015 649	-4 047 823
TOIMINTAKATE	-6 928 304	-7 136 532	-7 164 630	0,4	-2 680 356	-2 727 767
Verotulot	3 604 788	3 692 000	3 849 000	4,3	2 013 000	1 934 000
Valtionosuudet	3 843 457	3 801 077	3 920 825	3,1	1 884 100	1 903 069
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	4 854	4 500		-100,0		
Muut rahoitustuotot	3 500					
Korkokulut	-17 815	-25 000	-25 000		-25 000	-25 000
Muut rahoituskulut	-2 932	-3 000		-100,0		
VIISIKATE	507 550	333 045	580 195	74,2	1 191 744	1 084 302
Suunn.mukaiset poistot	-509 278	-490 679	-557 162	13,5	-518 220	-497 887
TILIKAUDEN TULOS	-1 728	-157 634	23 033	-50,3	673 524	586 415
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 194					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	90 466	-157 634	23 033	-50,3	673 524	586 415

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloin.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jakotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2022 arvioidaan olevan 1 579 728 €. Tuotoissa tapahtuu 8%:n lisäys edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2021 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -8 744 358 €. Toimintakulut nousevat 1,69 % suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostavat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2021 arvioidaan olevan -4 095 162 €. Määrärahat kasvavat edelliseen talousarvioon verrattuna 1,49 %.

KuEL –eläkemenoperusteinen maksu vuodelle 2022 on Kevan ennakkotietojen mukaan -92726 €. Palkkojen sivukuluprosentiksi on arvioitu 20,98 %, sisältäen KuEL –palkkaperusteinen maksu, työnantajan sosiaaliturvamaksu, työttömyysvakuutusmaksu, työkyvyttömyyseläkemaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja taloudellinen tuki. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Henkilöstökulut kululajeittain

Henkilöstökulut €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-2 120 490	-2 421 281	-2 440 048	0,8	-1 438 252	-1 463 441
Sijaisten palkat ja palkkiot	-358 129	-203 714	-195 748	-3,9	-79 103	-80 480
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-136 575	-142 106	-209 724	47,6	-174 698	-147 087
Työllistämistuella palkatut	-20 731	-27 126	-29 000	6,9	-29 000	-29 000
Erilliskorvaukset	-242 334	-276 373	-250 499	-9,4	-50 097	-50 908
Lomarahat	-137 932	-142 571	-152 559	7,0	-91 333	-92 935
Luottamushenkilöiden palkkiot	-17 973	-45 202	-36 530	-19,2	2 730	2 730
Kokouspalkkiot	-300	-8 930	-7 620	-14,7	4 620	4 620
Työkorvaukset, tekijänoikeuspalkkiot	-2 482	-2 000	-2 500	25,0	-2 500	-2 500
Muut palkkiot ulkopuolisille	-350		-2 500		-2 500	-2 500
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-27 834					
Sairausvakuutuskorvaukset	25 875	24 914	19 574	-21,4	7 315	7 357
Muut kansaneläkelait.korvaukset	11 630					
Palkat ja palkkiot	-3 027 625	-3 244 389	-3 307 154	1,9	-1 852 818	-1 854 144
Henkilösivukulut						
KuEl-palkkaperusteinen maksu	-502 563	-542 926	-565 467	4,2	-319 968	-320 204
KuEl-eläkemenoper. maksu	-109 769	-114 583	-92 726	-19,1	-52 079	-52 079
VaEl-maksu	-10 060					
Jaksotetut eläkekulut	-3 135					
Eläkekulut	-625 527	-657 509	-658 193	0,1	-372 047	-372 283
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-40 094	-49 297	-44 390	-10,0	-25 118	-25 140
Työttömyysvakuutusmaksut	-23 219	-61 214	-62 432	2,0	-35 308	-35 335
Tapaturmavakuutusmaksut	-5 717	-19 337	-19 709	1,9	-11 152	-11 156
Taloudellinen tuki	-897	-3 221	-3 284	2,0	-1 854	-1 860
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	-2 150					
Muut henkilösivukulut	-72 077	-133 069	-129 815	-2,4	-73 432	-73 491
Henkilöstökulut yhteensä	-3 725 229	-4 034 967	-4 095 162	1,5	-2 298 297	-2 299 918

Palvelujen ostot (mkl. erikoissairaanhoido)

€	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Palvelujen ostot	-3 412 691	-3 493 315	-3 405 203	-2,5	-827 514	-820 517
<i>-josta erikoissairaanhoido</i>	<i>-1 662 837</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 500 000</i>			

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 3,4 M€. Palvelujen ostot kuntayhtymistä kustannus vuonna 2022 arvioidaan olevan 1 568 900 €, laskua vuoden 2021 budjetoituun 9 800 €. Kokonaisuudessaan palvelujen ostojen kustannukset laskevat.

Leasing-vastuut 2022

Hankinta	Palvelualue	Hankinta-ajankohta	Kokonaiskustannus €	Vuosivuokra e/vuosi
KL-kuntahankinnat, rahoitusleasing				
Palvelinhankinnat	Hallinnon tukipalvelut	Hankittu 11/2016	8 331	1 266 (60 kk)
Kotihoidon auto	Sote saari -palvelualue	12/2016-01/2017	28 700	5 740 (60 kk)
Effica-ohjelma	Sote saari -palvelualue	04/2017	15 022	3 004 (60 kk)
IT-laitteiston (tietokoneet, ohjelmistot sekä muut opetuksessa käytettävät laitteet) päivittäminen ja täydentäminen	Oppiva saari -palvelualue	01-06/2017	24 320	4 864 (60 kk)
Uusia työkoneita (21 kpl)	Eri palvelualueille	01/2020	18 320	3 890 (36 kk)
Valtuutettujen kannettavat	Hallinnon tukipalvelut	07/2018 10/2021	8 684	1 452 (36 kk)
Valtuutettujen tabletit	Hallinnon tukipalvelut	07/2018	1 313	263 (60 kk)
Kiinteistötraktori	Elinvoimainen saari -palvelualue	06/2017	68 985	9 855 (84 kk)
Siltavaaka	Elinvoimainen saari -palvelualue	09/2018	47 440	6 777 (84 kk)
Elinvoimaisen saaren atk-laitteet	Elinvoimainen saari -palvelualue	04/2019	2 335	778 (36 kk)
Viestintä- ja markkinointisuunnittelijan kannettava tietokone	Hallinnon tukipalvelut	04/2019	1 646	329 (60 kk)
Palvelualueesihteerin atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	05/2019	1 409	282 (60 kk)
Sosiaalityöntekijän atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	06/2019	1 162	387 (36 kk)
Perusturvajohtajan atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	07/2019	1 260	420 (36 kk)
Taloushallinnon tietokone	Hallinnon tukipalvelut	10/2019	1 498	499 (36 kk)
Saarenkartanon ja terveyskeskuksen tietokoneet	Sote saari – palvelualue	11/2019	4 569	1 523 (36 kk)
Yhteensä				30 269, 55 € (Kuntarahoitus 19.11.2021)
Tukirahoitus				
Palvelualueiden monitoimilaitteet lisälaitteineen	Hallinnon tukipalvelut Oppiva saari palvelualue	1/2017 1/2019	14 500	2 747 (48 kk)

Verotulot

€	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Kunnan tulovero	3 175 726	3 198 000	3 392 000	6,1	1 589 000	1 511 000
Kiinteistövero	307 701	349 000	333 000	-4,6	333 000	333 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	121 361	145 000	124 000	-14,5	91 000	90 000
Verotulot yhteensä	3 604 788	3 692 000	3 849 000	4,3	2 013 000	1 934 000

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2022 on arvioitu 3 849 000 €. Verotulojen arviointi on tehty Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti. Verotuloarvio vuodelle 2022 asukasta kohti laskettuna on 4035 € (vuonna 2021 3858 euroa).

Veroprosentit			
	2020	2021	2022
Tulovero	20,50	20,50	20,50
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,51	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosisikohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukyky sopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentti, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

€	TP 2020	TA 2021	TA 2022	%	TS 2023	TS 2024
Kunnan peruspalv. valtionosuus	3 107 539	3 801 077	3 159 756	-16,9	1 123 031	1 142 000
Opetus- ja kultt. muut valtion	-199 336		-280 443		-280 443	-280 443
Muut valtionosuudet	451 962		511 843		511 843	511 843
Verotulomen.kompensaatio	483 292		529 669		529 669	529 669
Valtionosuudet	3 843 457	3 801 077	3 920 825	3,1	1 884 100	1 903 069

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2022 on arvioitu 3,9 M€. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 3 964 €.

Lyhyt kuvaus valtionosuusjärjestelmästä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.

Rakenteellisesti kunnan valtionosuudet koostuvat kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen (1705/2009) rahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen taseus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus maksetaan kunnille osana yhdistettyä valtionosuusmaksatusta jokaisen kuu- kauden 11. päivään mennessä. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus:

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen ja
- Ammattikorkeakouluille.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan.

Perusopetuksen oppilaskohtaista lisärahoitusta myönnetään:

- lisäopetukseen
- maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen
- muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen
- korotuksena pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille
- sisäoppilaitoslisänä ja koulukotikorotuksena sekä
- joustavan perusopetuksen lisänä.

Lisäksi myönnetään rahoitusta

- yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen
- ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen
- aamu- ja iltapäivätoimintaan
- taiteen perusopetukseen
- liikuntatoimintaan ja nuorisotyöhön ja
- museoille, teattereille ja orkestereille.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille osana yhdistettyä valtionosuusmaksatusta jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Valtionosuudet vuonna 2022

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 600 miljoonalla eurolla (6,1 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttimuutokset vaihtelevat suuresti mm. väestökehityksestä riippuen. Kasvusta noin puolet tulee verotulomenetysten kompensaaion kasvun kautta. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,5 prosentin indeksikorotus (188 M€), valtionosuuksien korotus (246 M€) sekä tehtäväm muutokset (117 M€).

Valtionosuuksiin ei tehdä kustannustenjaon tarkistuksen mukaista korotusta eli se on tulkittava valtionosuusleikkaukseksi. Kilpailukyky sopimusleikkauksen muuttaminen pysyväksi pienentää kuntien valtionosuuksia 234 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valtionosuuksissa ei ole enää koronatukia.

Vuosikate

Vuoden 2022 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 580 195 €. Vuosikate paranee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 43 175 €. Vuosikate asukasta kohden on 611 €/asukas (Vuonna 2021 560 €/asukas)

Rahoitustuotot ja – kulut

Korkokulujen arvioidaan pysyvän vuoden 2021 tasolla

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 § 51) mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan +23 033 €

Investointi- ja rahoitusosa

7 INVESTOINNIT

INVESTOINNIT	TA2022	TS2023	TS2024
INVESTOINTITULOT			
Maatilat ja tontit	15 000	15 000	15 000
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022	12 500		
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023		13 750	
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024			13 750
Yhteensä	27 500	28 750	28 750

INVESTOINTIMENOT			
Aineettomat hyödykkeet			
Asianhallinta- ja tiedonohjausjärjestelmät	-35 000		
Perusopetuksen digitalisointi		-10 000	-10 000
Yhteensä	-35 000	-10 000	-10 000

Maa- ja vesialueet			
Maanhankinta 2022-2026	-50 000	-50 000	-50 000
Sunikarin sataman kunnostus 2022	-80 000		
Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2024			-170 000
Yhteensä	-130 000	-50 000	-220 000

Rakennukset			
Kaupin tuulimyllyn siipien ja siipitukin rakentaminen	-20 000		
Tukiasunto Juolukan huoneiston saneeraus 2022	-10 000	-10 000	
Jäteasema 2023		-200 000	
Rt Kentänkulman huoneistoremontit 2021-2026	-37 000	-40 000	-40 000
Yhteensä	-67 000	-250 000	-40 000

Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Omatoimikirjasto 2024 vaihe 3			-10 000
Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2022	-26 000		
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022	-50 000		
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023		-55 000	
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024			-55 000
Yhteensä	-76 000	-55 000	-65 000

Koneet ja kalusto			
Päiväkotitoiminnan ja esiopetusryhmän kalusto 2022	-15 905		
Koulun ruokalan jakelulinjaston uusiminen 2022	-10 000		
Yhteensä	-25 905		

Investointitulot	27 500	28 750	28 750
Investointimenot	-333 905	-365 000	-335 000
Investointiosa yhteensä	-306 405	-336 250	-306 250

1. Asianhallinta- ja tiedonohjausjärjestelmät 2021

€				TA 2022	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-35 000		
Netto				-35 000		

Investointimääräraha asianhallintajärjestelmän ja tiedonohjausjärjestelmähankinnan loppuunsaattamiseksi. Määrärahan käytöstä vastaa kunnansihteeri. Investointimäärärahan talousarviomuutos käsitellään kunnanhallituksessa 7.12.2021 ja kunnanvaltuustossa 14.12.2021 ennen talousarvion 2022 käsittelyä.

2. Omatoimikirjasto 2024 vaihe 3

€				TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot						-10 000
Netto						-10 000

Investoinnilla lisätään omatoimikirjaston saavutettavuutta esteettömyyttä tukevilla rakenteilla mm. sisäänkäyntiliuskan loiventaminen ja kulkureittien järjeistämisen.

3. Kaupin tuulimyllyn siipien ja siipitukin rakentaminen

€				TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot				-20 000		
Netto				-20 000		

Investoinnilla rakennetaan uudet tuulimyllyn siivet ja korvataan lahonnut siipitukki. Kaupin myllyn siivet romahtivat alas myrskytuulella syyskuussa 2021. Siivet eivät ole entisöitävissä, vaan ne pitää rakentaa perinneosaamisella kokonaan uudestaan. Samoin on uusittava siipitukki. Työ on kokemusta vaativaa käsityötä ja tarvittava puumateriaali on hankittava myös. Kaupin mylly näkyy "käyntikorttina" Luovontielle ja on yksi saaren harvoista jäljellä olevista vanhoista tuulimyllyistä, jonka säilyttäminen on tärkeää ennen kaikkea kulttuurihistoriallisista syistä.

4. Päiväkotitoiminta Onnensaaren ja esiopetusryhmän kalusto 2022

€				TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot				-15 905		
Netto				-15 905		

Lapsille ominainen tapa on leikkiminen, liikkuminen ja tutkiminen. Päiväkodin ryhmätalassa työskennellään, leikitään, pelataan ja ruokaillaan. Tilassa käytettävät kalusteet tulisivat olla sekä lasten, että aikuisten kokoa. Tilassa on oltava runsaasti säilytystilaa. Kalusteiden tulee olla ergonomisia, pedagogisia, siivouksellisesti helppoja, turvallisia sekä helpposti muunneltavia erilaisia oppimisympäristöjä myötäileviä.

Päiväkoti OnnenSaaren rakentamisen yhteydessä ei hankittu uusia säilytyskalusteita. Käytössä olevat kalusteet on mitoitettu lapsille. Ne on hankittu kiinteistön rakentamisen yhteydessä (2009). Päiväkotikalusteet mitoitetaan nykyään korkeammiksi sekä aikuisten, että lasten käyttöön huomioiden erityisesti ergonominen kuormitus.

Esiopetusryhmä työskentelee koulun tiloissa. Kalusto on osittain 80-luvulta vanhasta päiväkodista siirretty. Myöhemmin rakennetun Pikkuluovon osalta ei ole tarpeen uusia kalustoa.

5. Perusopetuksen digitalisointi

€				TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulot					-10 000	-10 000
Menot						
Netto					-10 000	-10 000

Perusopetuksen digitalisoinnin ajantasaistaminen ja prosessiin liittyvien laitteiden hankinta mm. 3D-tulostin, robotiikka, tietokoneiden ja tablettien lisääminen sekä niihin liittyvät asennustyöt.

Elinvoimainen Saari -palvelualue / Tekniset palvelut Investointiesitykset vuosille 2022-2026

Vuodelle 2022 palvelualueen investointiesityksiä on yhteensä 7 kappaletta, vuodelle 2023 5 kappaletta, vuodelle 2024 4 kappaletta, vuodelle 2025 3 kpl ja vuodelle 2026 2 kpl.

Investointiesitysten arvioidut menot ovat vuodelle 2022 yhteensä -263 000 € ja arvioidut tulot 27 500 €, vuodelle 2023 yhteensä -355 000 € ja 28 750 €, vuodelle 2024 yhteensä -315 000 € ja 28 750 €, vuodelle 2025 yhteensä -140 000 € ja 15 000 €, sekä vuodelle 2026 yhteensä -90 000 € ja 15 000 €.

Investointien esittäminen on talouden suunnittelun aikataulutuksen kannalta haasteellista.

Talousarvion käsittelyjärjestyksestä johtuen ei käyttötalouden tietoja ja vuosikatetta ole tiedossa investointeja suunniteltaessa. Vuoden 2022 investointien osalta ohjeena on käytetty vuoden 2021 vuosikatetta 507 549,71 €.

Investoinnit rakennuksiin korottavat niiden sisäistä/ulkoista vuokraa.

Pääomavuokran osuus sisäisestä vuokrasta v. 2022 on 952 564 €.

Rakennusten sisäisen vuokran pääomavuokra on määritetty 3 % korolla tekniselle arvolle sekä 2 % korjausvastikkeella jälleenhankinta-arvolle. Näin ollen pääomavuokrasta tulisi vähintään 40 % (n. 381 026 € v. 2022) käyttää korjausvastikkeeseen eli palauttaa rakennusten peruskorjauksiin.

INVESTOINNIT ELINVOIMAINEN SAARI	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TA 2022 23.11.2021						
INVESTOINTITULOT:						
Maatilat ja tontit		15000	15000	15000	15000	15000
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022		12500				
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023			13750			
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024				13750		
Yhteensä:	0	27500	28750	28750	15000	15000
INVESTOINTIMENOT:						
Aineettomat hyödykkeet						
Yhteensä:						
Maa- ja vesialueet						
Maan hankinta 2022-2026	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000
Sunikarin sataman kunnostus 2022		-80000				
Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2024				-170000		
Yhteensä:	-50000	-130000	-50000	-220000	-50000	-50000
Rakennukset						
Tukiasunto Juolukan huoneiston saneeraus 2022		-10000	-10000			
Jäteasema 2023			-200000			
Rt Kentänkulman huoneistoremontit 2021-2026	-50000	-37000	-40000	-40000	-40000	-40000
Yhteensä:	-50000	-47000	-250000	-40000	-40000	-40000
Kilteät rakenteet ja laitteet						
Lämpölaitoksen ja Saarenkartanon automaatio 2020	-20000					
Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2022		-26000				
Saarenkartanon aurinkopaneelit 2025					-50000	
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022		-50000				
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023			-55000			
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024				-55000		
Yhteensä:	-20000	-76000	-55000	-55000	-50000	0
Koneet ja kalusto						
Koulun ruokalan jakelulinjaston uusiminen 2022		-10000				
Yhteensä:		-10000	0	0	0	0
Investointitulot	0	27500	28750	28750	15000	15000
Investointimenot	-120000	-263000	-355000	-315000	-140000	-90000
Investointiosa yhteensä	-120000	-235500	-326250	-286250	-125000	-75000

1. Maan hankinta 2022-2026

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot		15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Netto	-50 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000

Maa-alueiden hankinta tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoitellen ja kaavoitusta tukien. Maanmyyntituloja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätaloihin myyntivoitoksi. Maa-alueiden myynneistä ja hankinnoista päätetään erikseen kunnanhallituksessa. Toteutuessaan investointi mahdollistaa uusien rakennuspaikkojen kaavoittamisen, joka on

välttämätöntä uusien asukkaiden hankkimiseksi. Uusien asukkaiden kautta verotulot kasvavat. Mikäli investointi ei toteudu, on sillä negatiivisia vaikutuksia väestömäärän kehittymisen ja maankäytön hallinnan kannalta.

2. Sunikarin sataman kunnostus 2022

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot		-80 000				
Netto		-80 000				

Varataan investointimääräraha sataman väylämuutokselle, penkkatien rakentamiselle ja uudelle pienelle laiturille satamatoimintojen turvaamiseksi. Investointi mahdollistaa pienveneiden säilyttämisen perinteisessä lähiseudun ai-noassa satamapaikassa. Jos investointi ei toteudu, hankaloittaa se asukkaiden ja mökkiläisten veneilyä ja veneiden säilyttämistä huomattavasti. Käyttäjää siirtyy mahdollisesti Marjaniemeen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen joh-taja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

3. Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2024

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot				-170 000		
Netto				-170 000		

Sintantien, Ojakujan ja Metsäkujan asukkaat ovat jättäneet Hailuodon kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja ra-kennuslautakunnalle kuntalaisaloitteen, joka on päivätty 10.6.2019. Aloitteessa esitetään, että Sintantie päällystetään öljysoralla tai asfaltilla ja sille rakennetaan katuvalaistus. Aloitteessa on 40 nimeä. Kokonaiskustannusarvio on las-kettu koko rakennuskaava-alueen kaduille (osa Kaunakaupungintiestä, Sintantie, Ojakuja, Metsäkuja). Toteutues-saan investointi lisää rakennuskaava-alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta ja ylläpitotarve vähenee talvikauden ulko-puolella. Lisäkustannuksia käyttötalouteen aiheuttaa katuvalaistus. Tällä hetkellä kaavateiden kunto on heikko ja so-rateiden ylläpito syö henkilöresursseja ja rahaa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

4. Tukiasunto Juolukan huoneiston saneeraus 2022

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot		-10 000				
Netto		-10 000				

Juolukan kolmesta huoneistosta on saneerattu kaksi kesällä 2017. Vuoden 2021 saneerausta ei voitu toteuttaa koska asunnossa oli vuokralaisia koko vuoden ajan. Saneeraamattoman huoneiston tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Vauriot voivat laajentua mikäli korjausta ei suoriteta ajoissa, kunnostustarve voi kasvaa ja saneeraus kallistua. Kor-jausvelka kasvaa mikäli investointi ei toteudu. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

5. Jäteasema 2023

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot			-200 000			
Netto			-200 000			

Kiertokaari Oy on esittänyt, että kunta rakentaisi jätteenkäsittelyä varten hallin, jonka Kiertokaari Oy vuokraa kunnalta. Hailuodon kunta on viimeinen Oulun seudun kunnista jolla ei ole nykyaikaisia asianmukaisia jätteenkäsittelytiloja. Vuokrasopimus tehdään aluksi 10 vuodeksi, jona aikana investointi kuoleetetaan, sen jälkeen vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

6. Rt Kentänkulman huoneistoremontit 2021-2026

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot	-50 000	-37 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Netto	-50 000	-37 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Rivitalo Kentänkulman huoneistot yhtä lukuun ottamatta ovat alkuperäisessä kunnossa ja niiden tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Huoneistot tulee saneerata perusteellisesti asukasvaihtojen yhteydessä. Vauriot voivat laajentua mikäli korjausta ei suoriteta ajoissa, kunnostustarve voi kasvaa ja saneeraus tulla kalliimmaksi. Korjausvelka kasvaa mikäli investointi ei toteudu. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

7. Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2022

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot		-26 000				
Netto		-26 000				

Saarenkartanon nykyiset automaatiojärjestelmät eivät ole kaikilta osin etävalvonnan piirissä. Käytössä on rinnakkain useita, osin vanhentuneita järjestelmiä jotka vaativat uusimista. Uusitaan ja yhdenmukaistetaan automaatio ja lisätään järjestelmän kaikkiin osiin etävalvontamahdollisuus. Käyttövarmuus paranee investoinnin myötä oleellisesti. Mikäli investointi ei toteudu riski lämmön tuottamisen ja toimittamisen katkeamisesta kasvaa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

8. Saarenkartanon aurinkopaneelit 2025

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot					-50 000	
Netto					-50 000	

Palvelutalo Saarenkartanon sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan palvelutalolle aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen ei ole saatavissa TEM:in energiatukea. Vuositasolla energiakustannukset ovat n. -21 000 €, investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 16 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Siirretty vuodelle 2025 (kh 23.11.2021).

9. Peruskoulun aurinkopaneelit 2022

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot		12 500				
Menot		-50 000				
Netto		-37 500				

Peruskoulun sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan koululle aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Vuositasolla energiakustannukset ovat n. -21 000 €, investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 12 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Siirretty vuodelle 2022 (kh 23.11.2021).

10. Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot			13 750			
Menot			-55 000			
Netto			-41 250			

Liikuntahallin sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan liikuntahallille aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Vuositasolla energiakustannukset ovat n. -11 000 €, investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 25 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Siirretty vuodelle 2023 (kh 23.11.2021).

11. Kunnantalon aurinkopaneelit 2024

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot				13 750		
Menot				-55 000		
Netto				-41 250		

Kunnantalon sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan kunnantalolle aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Vuositasolla energiakustannukset ovat n. -9 000 €, investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 31 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Siirretty vuodelle 2024 (kh 23.11.2021).

12. Koulun ruokalan jakelulinjaston uusiminen 2022

€	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot						
Menot		-10 000				
Netto		-10 000				

Koulun ruokasalin jakelulinjastoon on tehtävä muutostyöt toimivuuden parantamiseksi. Investointi pitää sisällään mm. käyttöikänsä lopussa olevien kylmä ja lämpökalusteiden uusimisen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma €	TP 2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Toiminnan rahavirta	472 750	537 020	580 195	1 191 744	1 084 302
Vuosikate	507 550	537 020	580 195	1 191 744	1 084 302
Satunnaiset erät	0	0	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-34 800				
Investointien rahavirta	-306 105	-516 250	-306 405	-336 250	-306 250
Investointimenot	-383 237	-546 250	-333 905	-365 000	-335 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30 700	30 000	27 500	28 750	28 750
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	46 432				
Toiminnan ja investointien rahavirta	166 645	20 770	273 790	855 494	778 052
Rahoituksen rahavirta	-315 922	-23 422	-345 922	-345 922	-345 922
<i>Antolainauksen muutokset</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Lainakannan muutokset</i>	-335 922	-43 422	-365 922	-365 922	-365 922
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	300 000		0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-335 922	-343 422	-365 922	-365 922	-365 922
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
<i>Oman pääoman muutokset</i>	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-149 277	-2 652	-72 132	513 322	432 130

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Lainamäärä vuoden 2022 loppuun on 2667 €/asukas (2021 = 2295 €/asukas)

Tytäryhteisöt

9 HAILUODON VESIHUOLTO OY

Toiminta- ja talousarvio 2022, taloussuunnitelma 2023-2024

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisena perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemäröintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiön tehtävänä on laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen alueelle tulevan uuden vedenottamohankkeen toteutuminen lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Yhtiön tavoitteet

Toiminnalliset

Yhtiön tavoitteena on perustehtävästään huolehtiminen ja toiminnallisesti tämä tarkoittaa laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpitoa ja tarkkailua. Laitoksen on oltava toiminnassa myös poikkeustilanteissa. Riskinarviointi- ja varautumissuunnitelma on terveysviranomaisen hyväksymä asiakirja 30.8.2019. (OUKA/6736/14.05/2019). Varautumis- ja riskinarviointisuunnitelma ja sen käyttäminen on yksi osa laitoksen toiminnallisuuden varmistamista. Toiminnallisuuden varmistaminen vaatii lisäksi jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kunnan, viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä.

Vesihuoltolaitosta valvovia viranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitospohjaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti, jonka päivittäminen tehdään varautumis- ja riskinarviointisuunnitelmaan tukeutuen.

Pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu suoritetaan ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän pohjavesialueella.

Vuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat em. seikkoihin. Marjaniemen pohjavesihankkeen jatkaminen on yhtiön vuoden 2022 suurin yksittäinen hanke.

Muilta osin ei muutoksia toiminnallisissa tavoitteissa aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vesimaksuja on korotettu aikaisempina vuosina vähän kerrallaan. Talousvesipuolella vesimaksujen korotuspaineita syntyy Marjaniemen pohjavesihankkeen toteuttamisesta. Talousvesi puolella vesimaksuja tullaan korottamaan Hailuodon Vesihuolto Oy:n hallituksen vahvistaman ohjelman mukaisesti.

Marjaniemen pohjavesihankkeen valmistuttua hankkeen kulut poistetaan taseessa poisto-ohjelman mukaisesti. Vuoden 2022 poistoihin tämä hanke ei vaikuta, vaan poistojen määrä pysyy jokseenkin edellisten vuosien tasolla ja on noin 87 000 €.

Talous- ja investointisuunnitelma vuodelle 2022

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulot (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vuoden 2022 talousarviossa yhtiön liikevoitoksi on arvioitu 19 397 €.

Liikevaihdon on arvioitu olevan noin 329 000 € vuonna 2022.

Marjaniemen pohjavesihanketta edistetään rakentamalla raudan ja mangaaninpoistoyksikkö ottamorakennuksen laajennusosaan. Suunnittelusta aiheutuvat investointikulut ovat noin **2000 €** (ja toteutuksen osalta **70 000 €**, joka ei vielä edellytä ulkopuolisen rahoituksen käyttämistä toteutettavaan projektin osaan). Toteutukseen liittyvät alavesisäilö ja alkalointi toteutetaan seuraavina vuosina, jossa investointikulut ovat **90 000 €**.

Investoinnit yhteensä 162 000 €. Summaan lisätään arvonlisävero 24%.

Hailuodon kunnan konsernijaosto 20.10.2021 § 11 päätti Hailuodon Vesihuolto Oy:lle vuodelle 2022 seuraavat tavoitteet:

- Hailuodon Vesihuolto Oy:n tulee tavoitella nollatulosta vuonna 2022.
- Yhtiön taloussuunnittelun ja ennakoinnin kehittämistä tulee jatkaa, ja se tulee toteuttaa samanaikaisesti kunnan taloussuunnitteluajataulun kanssa.
- Yhtiön kirjanpitoon perustuvat talous- ja toimintaraportit tulee toimittaa kunnanhallitukselle neljännesvuosittain.
- Yhtiön raportointiin sisältyy tiedot putkiston korjausvelasta ja saneeraussuunnitelma.
- Yhtiön hallituksen tarkastetut pöytäkirjat ja riskienhallinnan raportointi tulee toimittaa oikea-aikaisesti kunnanhallitukselle.
- Yhtiön tiedottaminen tulee toteuttaa ennakkoivasti ja reaaliaikaisesti, ja erityisesti tämä tulee huomioida Marjaniemen pohjavesihankkeessa.